

Bruselj, 11. december 2025
(OR. en)

16775/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0400 (COD)**

ENER 678
CLIMA 600
CONSOM 305
TRANS 645
AGRI 711
IND 616
ENV 1386
COMPET 1344
FORETS 142
CODEC 2128
IA 232

PREDLOG

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 11. december 2025

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2025) 1007 final

Zadeva: Predlog
DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788
glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 1007 final.

Priloga: COM(2025) 1007 final

Bruselj, 10.12.2025
COM(2025) 1007 final

2025/0400 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede
pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj**

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga je pospešiti izdajo dovoljenj za projekte na področju energetske infrastrukture, vključno s prenosnimi in distribucijskimi omrežji, skladiščenjem energije in polnilnimi postajami, ter za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, da bi se olajšalo njihovo hitro uvajanje. Njihova hitra uvedba je bistvena za napredek Unije pri energetskem prehodu na bolj trajnosten in razogljičen energetski sistem. Predlog je del svežnja za evropska omrežja, ki je bil v začetku leta 2025 napovedan v okviru kompasa za konkurenčnost za Unijo¹ in dogovora o čisti industriji². Tudi v [akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo](#) iz februarja 2025³ je bilo navedeno, da bo sveženj za evropska omrežja vključeval zakonodajne predloge za pospešitev izdaje dovoljenj za omrežja, skladiščenje energije in obnovljive vire energije. Predlog izpolnjuje tudi zahtevo Evropskega sveta z dne 23. oktobra 2025, da se preučijo novi predlogi za racionalizacijo in pospešitev postopkov načrtovanja in izdaje dovoljenj v državah članicah⁴.

Deležniki so počasne in zapletene postopke izdaje dovoljenj, tudi za priključitev na omrežje, navedli kot enega glavnih dejavnikov, ki povzročajo zamude pri razvoju energetskih projektov. Za dokončanje omrežij za prenos električne energije je potrebnih približno 10 let, pri čemer je za izdajo dovoljenj potrebnega več kot polovica tega časa. 78 % anketirancev v javnem posvetovanju je izdajo dovoljenj označilo kot glavno oviro pri zagotavljanju, da se omrežna infrastruktura Unije razvija v smeri energetskega prehoda. Podobno je lahko za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov še vedno potrebnih do devet let, odvisno od zadevne države članice in tehnologije. Za postavitev skladišč je lahko potrebnih od enega do sedem let, odvisno od zadevne tehnologije. Postopki izdaje dovoljenj za izgradnjo ali preureditev polnilnih postaj ob avtocestah in v osrednjih garažah lahko v nekaterih državah članicah trajajo do dve leti. Dolgotrajno izdajanje dovoljenj je med drugim posledica neskladnih upravnih sistemov različnih organov, nezadostnega kadra v organih, trajanja okoljskih presoj, pomanjkanja javne podpore, omejene digitalizacije in razpoložljivosti podatkov ter upravnih in sodnih izzivov. Dolgotrajni postopki izdaje dovoljenj lahko negativno vplivajo tudi na inovacije v sektorju in predstavljajo ozko grlo pri doseganju okvirnega cilja iz direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, da se doseže vsaj 5 % novo nameščenih zmogljivosti za inovativne tehnologije za energijo iz obnovljivih virov. Pospešitev postopkov izdaje dovoljenj, tudi za hibridizacijo projektov na področju energije iz obnovljivih virov ter prenavo in posodobitev energetske infrastrukture, bi morala prispevati k spodbujanju inovativnih rešitev.

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Kompas za konkurenčnost za EU (COM(2025) 30 final z dne 29. januarja 2025).

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljičenje (COM(2025) 85 final z dne 26. februarja 2025).

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo – Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025) 79 final).

⁴ Sklepi Evropskega sveta, 23. oktober 2025.

V zadnjih letih so bili na ravni Unije uvedeni nekateri novi ukrepi za pospešitev izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in, do določene mere, za infrastrukturne projekte. Leta 2022 je bila kot nujni ukrep sprejeta uredba Sveta za pospešitev izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte⁵, ki je bila decembra 2023 delno podaljšana do 30. junija 2025⁶. S to uredbo je bila uvedena domneva, da je razvoj energije iz obnovljivih virov v prevladujočem javnem interesu, določeni so bili roki za postopek izdaje dovoljenj za nekatere tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, državam članicam pa se je omogočilo, da projekte na področju energije iz obnovljivih virov ter projekte na področjih skladiščenja energije in električnih omrežij, ki so potrebni za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem, izvzamejo iz nekaterih okoljskih zahtev. Poleg tega je bil z revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov leta 2023⁷ uveden celovit nov okvir za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov s krajšimi roki in enostavnejšimi pravili. Zadevna direktiva je vključevala tudi obveznosti kartiranja in obveznost določitve območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, na katerih naj bi bili vplivi projektov na okolje majhni, ter za projekte na takih območjih omogočala poenostavljen postopek izdaje dovoljenj. Revidirana direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov je vključevala tudi neobvezne ukrepe za uvedbo območij za pospešeno uvajanje infrastrukturnih projektov, kadar so ti projekti pod določenimi pogoji izvzeti iz presoje vplivov na okolje.

Uvedba teh ukrepov je prinesla nekaj pozitivnih rezultatov na terenu. Nemčija na primer obsežno uporablja ukrepe iz Uredbe Sveta, zlasti prostovoljne, zaradi česar se je izdaja dovoljenj znatno pospešila. Leta 2024 je odobrila približno 14–15 GW dodatne moči za kopensko vetrno energijo, kar pomeni 85-odstotno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom in je skoraj enako skupni novo nameščeni zmogljivosti vetrne energije v Evropi v istem letu. Podobno je mogoče opaziti pozitivne učinke izvajanja ukrepov iz revidirane direktive o spodbujanju energije iz obnovljivih virov. Iz študije za spremljanje izvajanja priporočila in smernic Komisije o pospešitvi postopkov izvajanja priporočila in smernic Komisije o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte⁸ je razvidno, da so države članice sprejele skupno 1 198 ukrepov za izvajanje priporočila, od katerih je bilo 901 ukrepov zmerno ali močno usklajenih s priporočilom, kar predstavlja 75 % vseh prešteti ukrepov.

Ne glede na ukrepe, uvedene z Uredbo Sveta in revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, v državah članicah še vedno obstajajo ozka grla pri izdaji dovoljenj, napredek v smislu pospešenega uvajanja projektov pa ni vedno zaznan na terenu, kot je bilo potrjeno tudi med dialogom o izvajanju v zvezi z izdajo dovoljenj, ki ga je 11. junija 2025 vodil komisar za energijo in stanovanja⁹.

⁵ Uredba Sveta (EU) 2022/2577 z dne 22. decembra 2022 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L 335, 29.12.2022, str. 36).

⁶ Uredba Sveta (EU) 2024/223 z dne 22. decembra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2022/2577 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov.

⁷ Direktiva (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652.

⁸ <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/834f011b-e464-11ef-be2a-01aa75ed71a1>.

⁹ Dialog o izvajanju v zvezi z izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezano infrastrukturo s komisarjem Danom Jørgensenom – Evropska komisija,

K temu prispeva več dejavnikov. Prvič, revidirana direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ni v celoti obravnavala vseh vprašanj, ki povzročajo zamude pri izdaji dovoljenj in vključevanju obnovljivih virov energije, kot so počasna izdaja dovoljenj za omrežja, skladiščenje energije ali polnilne postaje, omejena digitalizacija postopkov ali pomanjkanje javne podpore. Drugič, revidirana direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov je vključevala le nekatere ukrepe iz uredbe Sveta, ne zajema pa več pomembnih ukrepov iz te uredbe, ki so prenehali veljati, na primer ukrepov za razširitev prednosti projektov na področju energije iz obnovljivih virov prek okoljskih vidikov in za poenostavitev skladnosti z določenimi okoljskimi pravili. Tretjič, roka za prenos ustreznih določb o izdaji dovoljenj iz direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov sta bila julij 2024 in maj 2025, vendar razpoložljive informacije kažejo na različne rezultate med državami članicami glede izvajanja in na pomanjkljivosti pri uporabi pravil. Obstoječi okvir se še vedno v celoti izvaja, vendar povratne informacije deležnikov kažejo, da tudi v državah članicah, kjer je bil obstoječi okvir prenesen in se izvaja, obstajajo ozka grla, ki ovirajo hitro izdajo dovoljenj in uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Zato dolgotrajnih postopkov izdaje dovoljenj, zaradi katerih se projekti izvajajo počasi, ni mogoče pripisati le nepopolnemu in nepravilnemu izvajanju obstoječega okvira v državah članicah, temveč tudi vprašanjem, ki v trenutnem pravnem okviru Unije niso bila v celoti obravnavana: predolgim okoljskim presojam, pomanjkanju javne podpore, omejeni digitalizaciji postopkov, nezadostnim sredstvom v nacionalnih organih za izdajo dovoljenj, pomanjkanju mehanizmov usklajevanja med različnimi organi, vključenimi v postopek izdaje dovoljenj, ter pomanjkanju pravil za vse vrste skladiščenja energije in polnilne postaje.

Kar zadeva energetska infrastrukturo, trenutno na ravni Unije ni splošne ureditve izdajanja dovoljenj. Z uredbo o vseevropski energetska infrastrukturi so bila uvedena pravila o izdaji dovoljenj za infrastrukturne projekte s seznama projektov skupnega interesa in projektov vzajemnega interesa Unije, vendar ne zajemajo drugih infrastrukturnih sredstev. V okviru svežnja o vodiku in razogljičenem plinu¹⁰ so bile z direktivo o trgu plina¹¹ uvedene splošne zahteve za odobritev sredstev za vodik in pline, vključno s postopki izdaje dovoljenj. Vendar za električna omrežja ni evropskega okvira. Potreba po povečanju stopnje vzpostavitve energetske infrastrukture, da bi pospešili uvajanje obnovljivih virov energije, povečali odpornost in zanesljivost omrežja Unije ter zmanjšali stroške energije, je bila prepoznana v akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo in v poročilu Maria Draghija. Da bi se ta potreba lahko obravnavala, je treba sprejeti enoten evropski okvir. Zato je v tem predlogu posodobljena ureditev izdajanja dovoljenj iz direktive o trgu električne energije, da se določijo zahteve za infrastrukturo za prenos in distribucijo, ki trenutno niso obravnavane. S spremembami direktive o trgu električne energije so bile uvedene dodatne zahteve, ki jih je treba upoštevati v direktivi o trgu plina, in sicer glede zmogljivosti organov za izdajo dovoljenj, rokov za zahteve za dodatne informacije, tihe odobritve upravnih odločb in zahtev glede digitalizacije.

Med vzroki za dolgotrajne postopke izdaje dovoljenj, ki še vedno niso odpravljeni, so bile okoljske presoje večkrat prepoznane kot faza, pri kateri nastane največja zamuda. Ocenjuje se, da je za izvedbo presoje vplivov na okolje za projekte na splošno (ne le za projekte na

https://energy.ec.europa.eu/events/implementation-dialogue-permitting-renewable-energy-projects-and-related-infrastructure-commissioner-2025-06-11_en.

¹⁰ Evropska komisija, Generalni direktorat za energijo, Sveženj o vodiku in razogljičenem plinu, https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/hydrogen-and-decarbonised-gas-market_en.

¹¹ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, (UL L, 2024/1788).

področju obnovljivih virov energije) v povprečju potrebnega približno 20,6 meseca¹², kar vpliva na zmožnost spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj iz revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. V javnem posvetovanju o svežnju za omrežja¹³ je večina anketirancev podprla poenostavitev in racionalizacijo okoljskih presoj. Z revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov so bili uvedeni ciljno usmerjeni ukrepi za olajšanje nekaterih okoljskih obveznosti, vendar je zaradi trenutnega stanja pri uvajanju projektov na področju energije iz obnovljivih virov in povprečnega trajanja okoljskih presoj potrebno dodatno ukrepanje na tem področju.

Nacionalni organi v državah članicah slabo spoštujejo roke za izdajo dovoljenj, kar ogroža cilj revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, da se skrajša trajanje postopkov izdaje dovoljenj. Negotovosti in pomanjkanje jasnih pravil v primeru nasprotij med projekti na področju energije iz obnovljivih virov in drugimi interesi vodijo do dolgih postopkov izdaje dovoljenj in sodnih izzivov. Postopki izdaje dovoljenj za zelo male projekte zajemajo nepotrebno birokracijo, ki upočasnjuje uvajanje teh projektov, pri njihovi priključitvi na omrežje pa še vedno nastajajo neupravičene zamude. Neučinkoviti in neuspešni postopki sodelovanja javnosti, zaradi katerih prihaja do nasprotovanja v obliki upravnih in sodnih izzivov, še naprej prispevajo k dolgotrajnemu izvajanju. Omejeni viri v nacionalnih organih za izdajo dovoljenj se redno navajajo kot eden glavnih dejavnikov, ki prispevajo k zamudam v postopkih izdaje dovoljenj. Poleg tega so za postopke izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov pogosto potrebna številna dovoljenja, ki jih izdajo različni organi (hkrati ali naknadno), pomanjkanje mehanizmov usklajevanja pa je pomembno ozko grlo, ki upočasnjuje postopke. Digitalni viri za obdelavo vlog so pri organih premalo razviti in premalo uporabljani, pomanjkanje povezovanja med različnimi digitalnimi orodji za izdajo dovoljenj, ki jih uporablja več organov za izdajo dovoljenj, pa povzroča zmedo in neučinkovitost ter ovira spoštovanje zakonskih rokov. Nezdosten dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov je lahko ovira za predlagatelje projektov pri pripravi vlog za okoljsko dovoljenje za projekte na področju energije iz obnovljivih virov ter za infrastrukturne projekte na področjih omrežij in skladiščenja energije. Poleg tega imajo pravila o izdaji dovoljenj za skladiščenje električne energije iz revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ozko področje uporabe, saj zajemajo le skladiščenje na isti lokaciji, ne pa skladiščenja na splošno ali hibridizacije projektov, čeprav imata vse pomembnejšo vlogo za prožnost sistema. Podobno zaradi nejasnosti glede izdaje dovoljenj za polnilne postaje za elektromobilnost nastajajo nepotrebna zapletenost in zamude. Cilj predloga je odpraviti ugotovljena ozka grla v postopkih izdaje dovoljenj, s katerimi se srečujejo projekti na področju energije iz obnovljivih virov in projekti na področju energetske infrastrukture, kot so elektroenergetska in plinska omrežja, skladišča in polnilne postaje, ki so ključnega pomena za vključitev energije iz obnovljivih virov v energetske sistem, in sicer:

1. s skrajšanjem rokov in preprečevanjem nepotrebnih zamud v postopku izdaje dovoljenj;
2. z vključitvijo določb Uredbe Sveta (EU) 2022/2577 s ciljno usmerjenimi spremembami;

¹² Collection of information and data on the implementation of the revised Environmental Impact Assessment (EIA) Directive (2011/92/EU) as amended by 2014/52/EU (Zbiranje informacij in podatkov o izvajanju revidirane direktive o presoji vplivov na okolje (2011/92/EU), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2014/52/EU), končno poročilo družb Milieu, COWI in Eunomia za Evropsko komisijo, marec 2024, stran 25.

¹³ https://energy.ec.europa.eu/news/commission-collects-views-preparation-european-grids-package-2025-05-13_en.

3. z uvedbo dodatne ciljno usmerjene prožnosti pri uporabi okoljskih pravil;
4. z uvedbo ureditve izdajanja dovoljenj za elektroenergetska omrežja na ravni Unije, ki temelji na pristopu k izdaji dovoljenj za sredstva za plin in vodik iz direktive o trgu plina ter je usklajena z okvirom, ki sta ga uvedli direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov in uredba o vseevropski energetske infrastrukturi;
5. z zagotavljanjem skladnosti splošne ureditve izdajanja dovoljenj na ravni EU s spremembo ureditve izdajanja dovoljenj, ki se uporablja za sredstva za vodik, da se uskladi z ureditvijo izdajanja dovoljenj, ki se uporablja za elektroenergetsko infrastrukturo.

Ta predlog vključuje omejene in ciljno usmerjene spremembe Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki so nujno potrebne za doseganje ciljev predloga. Nadaljnje morebitne spremembe Direktive (EU) 2018/2001 so povsem zunaj področja uporabe in ciljev tega predloga. Potreba po takih spremembah se lahko po potrebi oceni v okviru priprave pobude o okviru za energijo iz obnovljivih virov, ki je del svežnja o energetske uniji za prihodnje desetletje, kot je navedeno v Prilogi I k delovnemu programu Komisije za leto 2026. Komisija bo konstruktivno sodelovala s sozakonodajalcema, da bo v zakonodajnem postopku glede tega predloga v celoti ohranjen njegov bistveni namen in da ta ne bo izkrivljen.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog izhaja iz zaveze Komisije iz akcijskega načrta za cenovno dostopno energijo¹⁴, da bo predlagala sveženj za evropska omrežja, ki bo vključeval zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, med drugim za poenostavitev izdaje dovoljenj za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, omrežja, infrastrukturo za skladiščenje energije ter polnilne postaje za avtomobile in tovornjake.

Predlog je skladen tudi z izvajanjem obstoječih ukrepov za izdajo dovoljenj iz revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s preverjanjem njihovega prenosa in pomočjo državam članicam pri njihovem učinkovitem izvajanju. Da bi se zagotovila ustrezno izvajanje dobrih praks izdajanja dovoljenj in pravočasni prenos spremenjene direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, je bil sprejet celovit sklop ukrepov (izvedbeni načrt Accele-RES), ki je bil dodatno okrepljen v okviru akcijskega načrta za vetrno energijo. To je vključevalo izmenjavo dobrih praks na različnih forumih, dvostransko podporo državam članicam, vzpostavitev in nadgradnjo spletnega orodja za vprašanja in odgovore glede izvajanja direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, tekoče delo v zvezi s prenosom, sprejetje priporočil in smernic v zvezi z načrtovanjem, izdajo dovoljenj in okoljsko zakonodajo, podporo državam članicam pri reformah na področju izdajanja dovoljenj v okviru Instrumenta za tehnično podporo ter podporo za naložbe in reforme na področju izdajanja dovoljenj v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter v okviru razpisa LIFE za prehod na čisto energijo za leti 2024 in 2025. Kot je bilo napovedano v akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo, Komisija razširja izvedbeni načrt Accele-RES, tako da v celoti izkorišča potencial, ki ga ponujata strokovna skupina za izdajo dovoljenj in forum za usklajeno ukrepanje (CA-RES), krepiti

¹⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo – Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025) 79 final).

izmenjavo dobrih praks in opredelitev ovir, nadgrajuje spletno orodje za usmerjanje pri izdaji dovoljenj ter zagotavlja podporo v okviru Instrumenta za tehnično podporo.

Predlog je skladen z direktivo o trgu električne energije, saj temelji na pristopu k postopkom izdaje dovoljenj za nove zmogljivosti, pri čemer posnema pristop, uporabljen za postopke izdaje dovoljenj iz svežnja za razogljčenje vodika in plina¹⁵, hkrati pa izkorišča priložnost za dodatno pospešitev izdaje dovoljenj za projekte prenove in posodobitve prenosnih in distribucijskih omrežij ter nadomestitve njihove stare zmogljivosti z novo.

Predlog je skladen tudi z vidika spremembe postopkov izdaje dovoljenj, uvedenih s svežnjem z direktivo o trgu plina, saj prinaša le postopne spremembe, ki ne bi smele vplivati na prenos ukrepov, ki so bili prvotno vključeni v sveženj.

Predlog je skladen tudi z ureditvijo izdajanja dovoljenj za infrastrukturne projekte skupnega oz. vzajemnega interesa, izbrane v skladu z uredbo o vseevropski energetske infrastrukturi. Predlog določa splošno ureditev za sredstva, ki niso vključena v Uredbo in s tem vzpostavlja osnovni okvir za pospešitev izdaje dovoljenj, ki je podlaga za strožji okvir, ki se uporablja za ključne infrastrukturne projekte, opredeljene v uredbi o vseevropski energetske infrastrukturi.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je skladen s ciljem zelenega dogovora, da se emisije toplogrednih plinov do leta 2030 zmanjšajo za 55 %, z obveznostjo v skladu z evropskimi podnebnimi pravili, da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost, ter s cilji dogovora o čisti industriji, ki vključujejo zagotavljanje dostopa do cenovno dostopne energije za evropsko industrijo, nižje račune za energijo ter pospešitev uvajanja čiste energije in proizvodnje, vključno s ključnim kazalnikom uspešnosti, da se do leta 2030 letno namesti zmogljivost za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov v višini 100 GW.

Draghijevo poročilo¹⁶ je pozvalo k poenostavitvi in racionalizaciji postopkov izdaje dovoljenj in upravnih postopkov ter k usklajenemu strateškemu pristopu k razvoju čezmejne infrastrukture med Unijo in državami članicami. Svet je Komisijo pozval, naj predlaga okrepljen okvir za načrtovanje in postavitve omrežja, ki bo skladen s cilji Unije. V sklepih z dne 16. junija 2025¹⁷ je Komisijo pozval, naj predlaga sveženj za omrežja, ki bo med drugim vključeval ukrepe za poenostavitve pravil Unije o omrežjih, povezovanje potreb na ravni Unije, regionalnih in nacionalnih potreb, zagotavljanje izvajanja projektov, razvoj učinkovitih mehanizmov za delitev stroškov za čezmejne projekte skupnega interesa ter oceno potrebe po nadaljnjih zakonodajnih predlogih za pospešitev izdaje dovoljenj za energetske infrastrukturo.

Predlog uredbe o pospešitvi in racionalizaciji okoljskih presoj je bil sprejet [xxxx]¹⁸. Predlog vsebuje vrsto ukrepov za poenostavitve okoljske zakonodaje v zvezi z okoljskimi presojami načrtov, programov in projektov glede digitalizacije, dostopa do podatkov, poenostavitve javnih posvetovanj in sodnih sporov. Predlagani ukrepi v zvezi z okoljsko zakonodajo v okviru svežnja za omrežja so usmerjeni v projekte na področjih obnovljivih virov energije in

¹⁵ Zlasti v členu 8 Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika (UL L, 2024/1788).

¹⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_sl#paragraph_47059.

¹⁷ Svet Evropske unije, 10279/25.

¹⁸ [sklic na uredbo o pospeševanju okoljskih presoj]

infrastrukture ter so skladni s splošnimi ukrepi za poenostavitev, predlaganimi v predlogu uredbe o pospešitvi in racionalizaciji okoljskih presoj.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na dveh pravnih podlagah:

– členu 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki zagotavlja pravno podlago za predlaganje ukrepov za razvoj novih in obnovljivih oblik energije ter spodbujanje energijske učinkovitosti, kar sta cilja energetske politike Unije iz člena 194(1), točki (a) in (c), PDEU;

ta pravna podlaga je potrebna za spremembo direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, direktive o trgu električne energije in direktive o trgu plina;

– členu 192(1) PDEU, ki zagotavlja pravno podlago za okoljsko politiko Unije. Ta pravna podlaga je potrebna za uvedbo ciljno usmerjenih prilagoditev posebnih okoljskih pravil Unije, da se pospešijo postopki izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov in energetske infrastrukture.

Ukrepi, predlagani v tem predlogu, se nanašajo na navedena področja. Namenjeni so spodbujanju hitreše uvedbe in vključevanja energije iz obnovljivih virov s pospešitvijo postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih proizvodnje energije iz obnovljivih virov, prenosnih in distribucijskih omrežij, skladiščenja energije ter polnilnih postaj. Ukrepi zadevajo tudi pravila o okoljskih presojah kot del elementov, katerih cilj je poenostavitev in pospešitev teh postopkov.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Cilj predlaganih sprememb je olajšati vključevanje energije iz obnovljivih virov v energetske sistem s poenostavitvijo in skrajšanjem postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih proizvodnje energije iz obnovljivih virov, prenosnih in distribucijskih omrežij, skladiščenja energije ter polnilnih postaj. Predlagane spremembe izpolnjujejo načelo **subsidiarnosti**, saj bo ukrepanje na ravni Unije k temu cilju prispevalo učinkoviteje kot ukrepanje na nacionalni ravni.

Potreba po ukrepanju na ravni EU

Doseganje energetskih ciljev EU brez dodatnih ukrepov za uvajanje energije iz obnovljivih virov na ravni EU ne bi bilo stroškovno učinkovito. Potreben je pristop EU, da se državam članicam zagotovijo prave spodbude za usklajeno pospešitev energetskega prehoda na energijsko učinkovitejši energetske sistem, ki bo v veliki meri temeljil na obnovljivih virih energije. Revidirana direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov že vključuje določbe o izdaji dovoljenj za obnovljive vire energije, skladiščenje energije na isti lokaciji in s tem povezana omrežja. Poleg tega direktiva o trgu s plinom že vključuje določbo o postopkih izdaje dovoljenj, ki določa zahteve za izdajo dovoljenj za sredstva za plin in vodik. Nazadnje, direktiva o trgu električne energije vključuje določbo o postopkih izdaje dovoljenj, vendar zajema le postopke za nove zmogljivosti. Potrebni so ukrepi EU za nadaljnje usklajeno izboljšanje tega regulativnega okvira, s čimer bi se pospešili postopki izdaje dovoljenj za obnovljive vire energije, omrežja, skladiščenje energije in polnilne postaje ter zagotovila usklajenost med državami članicami in dobro delovanje energetske unije. Ob upoštevanju različnih energetskih politik držav članic je verjetneje, da se bosta okoljski cilj

EU in potrebno povečano uvajanje obnovljivih virov energije doseгла z ukrepanjem na ravni EU, podprtim s trdnim okvirom upravljanja, kot samo z nacionalnim ali lokalnim ukrepanjem.

Dodana vrednost EU

Ukrepanje EU na področju energije iz obnovljivih virov v skladu z revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ter na področju omrežij v skladu z direktivo o trgu električne energije in direktivo o trgu plina prinaša dodano vrednost, saj je učinkovitejše in uspešnejše od ukrepanja posameznih držav članic, pri čemer se izogiba razdrobljenemu pristopu z usklajeno obravnavo prehoda energetskega sistema Unije. Zagotavlja neto zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževanja, varuje biotsko raznovrstnost, izkorišča prednosti notranjega trga, v celoti izkorišča prednosti ekonomije obsega in tehnološkega sodelovanja v Evropi ter vlagateljem zagotavlja gotovost v regulativnem okviru na ravni EU. Z ukrepanjem na ravni EU v kombinaciji z ukrepanjem na ravni držav članic je mogoče odpraviti več ovir za javne in zasebne naložbe ter tako dopolniti in okrepi nacionalne in lokalne ukrepe.

Cilja predloga ne bi bilo mogoče v enaki meri doseči z nacionalnimi ukrepi. Obenem predlog državam članicam daje široko diskrecijsko pravico pri urejanju podrobnosti njihovih okvirov za izdajo dovoljenj. Vključuje pristop od zgoraj navzdol ter hkrati ohranja in krepi pristojnosti na nacionalni ravni, zato se šteje, da upošteva načelo subsidiarnosti.

• **Sorazmernost**

Pobuda je skladna z načelom sorazmernosti. Glede na nespremenjene geopolitične razmere, ki so posledica ruske invazije na Ukrajino, ter potrebo po povečanju energetske varnosti in konkurenčnosti EU je jasno, da so potrebni nadaljnji ukrepi za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov ter posledično električnih omrežij, obratov za proizvodnjo vodika in infrastrukture vodikovega sistema. Predlagani ukrepi prispevajo k učinkovitejšemu, hitrejšemu in bolj ciljno usmerjenemu razvoju energetske infrastrukture, obnovljivih virov energije, skladiščenja energije in polnilnih postaj, ne da bi povzročali znatne stroške za operaterje sistemov / predlagatelje projektov ter države članice, nacionalne regulativne organe in Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev. Ravnotežje v predlogu med obveznostmi in prožnostjo, ki jo imajo države članice pri doseganju ciljev, se šteje za ustrezno glede na imperativ izpolnitve podnebnih in okoljskih ciljev za leto 2030 ter cilja podnebne nevtralnosti, zapisanega v evropskih podnebnih pravilih, ter glede na nujnost zmanjšanja energijske odvisnosti Unije in znižanja cen energije.

Ta sprememba Direktive (EU) 2018/2001 je omejena na tisto, kar se šteje za potrebno za nadaljnjo poenostavitev in racionalizacijo postopkov izdaje dovoljenj v zvezi s projekti na področjih proizvodnje energije iz obnovljivih virov, prenosnih in distribucijskih omrežij, skladiščenja energije in polnilnih postaj ter za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov in njeno vključevanje. Kar zadeva načrtovanje infrastrukture, so spremembe Direktive (EU) 2019/944 omejene na en sam člen, ki je tesno povezan z desetletnim načrtom za razvoj omrežja v Uniji, torej s povezanimi spremembami uredbe o vseevropski energetske infrastrukturi. Spremembe so namenjene pojasnitvi povezav med zadevno direktivo in uredbo o vseevropski energetske infrastrukturi ter uskladitvi besedila s spremembami, ki jih prinaša sveženj o plinih (Direktiva (EU) 2024/1788).

Poseben oddelek o sorazmernosti je bil vključen tudi v oceno učinka (oddelek 7.4) za vse obravnavane možnosti. Predlog temelji na možnosti politike 2, ki se šteje za sorazmerno z

naravo težave, saj je osredotočena na racionalizacijo sedanjih postopkov in ponuja nova vsebinska orodja, ki se štejejo za učinkovita pri doseganju splošnih ciljev te pobude.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je direktiva o spremembi naslednjih direktiv:

- Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, in sicer se krepijo določbe navedene direktive, povezane z izdajo dovoljenj (členi 2, 15c, 15d, 16 in 17);
- Direktive (EU) 2019/944 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije, in sicer se krepi določba o postopkih izdaje dovoljenj (člen 8) z namenskimi ukrepi za pospešitev izdaje dovoljenj ter uvajajo ukrepi za opredelitev alternativnih rešitev in uvedbo izravnalnih ukrepov pri uporabi odstopanja, predvidenega v Direktivi 92/43/EGS, Direktivi 2000/60/ES in Direktivi 2009/147/ES (člen 8a);
- Direktive (EU) 2024/1788 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, in sicer se zagotavlja skladnost med določbo o postopkih izdaje dovoljenj (člen 8) in določbo Direktive (EU) 2019/944.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Zaradi ciljno usmerjene narave predlaganih sprememb in nedavne spremembe Direktive (EU) 2018/2001 leta 2023 ni bilo mogoče izvesti naknadne ocene. V oceni učinka je bilo vključeno poročilo o izvajanju, ki se osredotoča na glavne določbe o izdaji dovoljenj, ki so prav tako del tega predloga. Rok, do katerega morajo države članice prenesti določbe navedene direktive, povezane z načrtovanjem in izdajo dovoljenj, je bil določen predvsem za julij 2024, pa tudi za maj 2025 (členi 15b, 15c in 16a), pri čemer je bilo treba določbe o določitvi območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije izvesti do 21. februarja 2026. Poročilo je zato vključevalo predhodne rezultate, zbrane prek veljavnih pogodb o prenosu in izvajanju okvira za izdajo dovoljenj. Povratne informacije deležnikov kažejo, da tudi v državah članicah, kjer je bil obstoječi okvir prenesen in se izvaja, še vedno obstajajo ozka grla, ki ovirajo hitro izdajo dovoljenj in uvajanje. Zato predlagani ukrepi obravnavajo zlasti vprašanja, ki v spremembi iz leta 2023 niso bila obravnavana ali so bila obravnavana le delno, s čimer dopolnjujejo obstoječe ukrepe, spremembe obstoječega okvira pa so v večini primerov omejene.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija je v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje med 13. majem in 5. avgustom 2025 na spletišču Povejte svoje mnenje izvedla celovito spletno odprto javno posvetovanje. Posvetovanje je zajemalo naslednje teme: (i) splošno delovanje uredbe o vseevropski energetski infrastrukturi, (ii) načrtovanje infrastrukture EU, (iii) načrtovanje električnega omrežja na nacionalni ravni, (iv) zmogljivost gostovanja v omrežju električne energije, (v) izdaja dovoljenj, (vi) naložbe v omrežno infrastrukturo, (vii) dobavne verige, (viii) digitalizacija in odpornost ter (ix) poenostavitve.

V okviru posvetovanja je bilo prejetih skupno 197 odgovorov. Poleg tega sta bili prek namenskega poštnega predala za posvetovanje prejeti dve elektronski sporočili. Na vsako vprašanje izbirnega tipa je bilo v okviru javnega posvetovanja prejetih 197 odgovorov, kar pomeni, da je vsak anketiranec odgovoril na vsako vprašanje. Pri nekaterih vprašanjih so bili anketiranci z uporabo petstopenjske lestvice vprašani, koliko se strinjajo ali ne strinjajo z izjavami. Lestvica je vključevala odgovore (i) nikakor se ne strinjam, (ii) deloma se ne strinjam, (iii) niti se ne strinjam niti ne ugovarjam, (iv) deloma se strinjam, (v) povsem se strinjam. Na voljo je bila tudi možnost „ne vem“.

Približno tretjina anketirancev (34 %; podjetja 36 %, poslovna združenja 37 %, nevladne organizacije 14 %, javni organi 10 %) je poročala, da določbe o izdaji dovoljenj iz uredbe o vseevropski energetski infrastrukturi niso jasne in enostavne za izvajanje, pri čemer se jih 16 % ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 34 % pa jih ni bilo prepričanih. Velika večina 83 % (podjetja 92 %, poslovna združenja 83 %, nevladne organizacije 29 %, javni organi 70 %) je podprla poenostavitev in racionalizacijo okoljskih presoj (samo 5 % se jih ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 5 % pa jih je bilo neodločenih). Podobno se je 82 % anketirancev (podjetja 83 %, poslovna združenja 81 %, nevladne organizacije 79 %, javni organi 80 %) strinjalo, da bi bilo treba postopke izdaje dovoljenj v celoti digitalizirati (samo 7 % se jih ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 9 % pa jih je bilo neodločenih). Poleg tega se je 77 % anketirancev (podjetja 78 %, poslovna združenja 85 %, nevladne organizacije 50 %, javni organi 70 %) strinjalo, da bi bilo treba roke za izdajo dovoljenj za omrežja skrajšati ali določiti, če jih ni, pri čemer se jih samo 7 % ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 9 % pa jih je bilo neodločenih.

Ob tem se je 64 % anketirancev strinjalo, da bi bilo treba poenostaviti postopke izdaje dovoljenj za sredstva za skladiščenje energije (podjetja 59 %, poslovna združenja 81 %, nevladne organizacije 50 %, javni organi 70 %), pri čemer se jih 13 % ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 18 % pa jih je bilo neodločenih. Nekoliko več (69 %) jih je podprlo poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte distribucijskih omrežij, manjše projekte na področju obnovljivih virov energije in dejavnosti, kot so sprememba namena, prenova in nadomestitev stare zmogljivosti z novo (podjetja 67 %, poslovna združenja 80 %, nevladne organizacije 50 %, javni organi 60 %), 8 % se jih ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 19 % pa jih je bilo neodločenih. Poleg tega se jih je 71 % strinjalo, da bi bilo treba poenostaviti postopke izdaje dovoljenj za hibridne projekte (tiste, ki združujejo različne tehnologije, vključno s skladiščenjem energije) in druge inovativne rešitve (podjetja 72 %, poslovna združenja 85 %, nevladne organizacije 43 %, javni organi 60 %), pri čemer se jih 11 % ni niti strinjalo niti ni ugovarjalo, 14 % pa jih je bilo neodločenih.

Hkrati sta potekala dva javna dialoga o izvajanju, eden o okoljskih presojah in izdaji dovoljenj, ki ga je vodila komisarka Jessika Roswall¹⁹, in eden o izdaji dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezano infrastrukturo, ki ga je vodil komisar Dan Jørgensen²⁰. Deležniki so v obeh dialogih izpostavili potrebo po poenostavitvi izdaje dovoljenj, zlasti v povezavi z okoljskimi presojami, ter potrebo po okrepitvi prizadevanj za izvajanje veljavne zakonodaje EU in širjenju dobrih praks. V dialogu o izvajanju, ki ga je vodil komisar Dan Jørgensen, je bila izpostavljena tudi potreba po nadaljnji **poenostavitvi postopkov** (zlasti za manjše projekte, skladiščenje energije in nadomestitev stare zmogljivosti z novo), razširitvi načela **prevladujočega javnega interesa**, **ciljno usmerjenih izjemah** iz določene zakonodaje EU, pospešitvi **digitalizacije** postopkov izdaje dovoljenj in izboljšanju **razpoložljivosti podatkov**.

¹⁹ [Dialog o izvajanju v zvezi z okoljskimi presojami in izdajo dovoljenj – okolje.](#)

²⁰ [Dialog o izvajanju v zvezi z izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezano infrastrukturo s komisarjem Danom Jørgensenom – Evropska komisija.](#)

Poleg tega je bilo v nedavnem poročilu o stanju regij in mest²¹ ena od zahtev regij in mest do Evrope pospešitev izdaje dovoljenj za obnovljive vire energije, pri čemer so kot eno glavnih ovir za pravočasno uvedbo, ki še ni odpravljena, navedli upravne zamude. Hkrati so pozvali k razvoju usklajenega vseevropskega digitalnega sistema za izdajo dovoljenj, za katerega menijo, da bi zmanjšal birokracijo in omogočil hitrejše lokalne odobritve, kar je v skladu s tem predlogom za nadaljnjo digitalizacijo in centralizacijo postopkov izdaje dovoljenj.

Ti odgovori so potrdili potrebo po ukrepanju za poenostavitev in pospešitev postopkov izdaje dovoljenj. Prejete povratne informacije se ustrezno upoštevajo v predlogu, ki obravnava zgoraj omenjena vprašanja, za katera je velik delež sodelujočih izrazil potrebo po poenostavitvi, pospešitvi in digitalizaciji postopka izdaje dovoljenj.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je to analizo izvedla z uporabo različnih informacijskih kanalov. V okviru priprave poročila o izvajanju, ki je priloženo oceni učinka, je bila izvedena teoretična pravna in politična analiza. Prvič, Komisija se je seznanila tudi z izkušnjami držav članic pri izvajanju določb v zvezi z izdajo dovoljenj iz direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, zbranimi s posebno študijo o tehnični podpori razvoju in izvajanju politike glede energije iz obnovljivih virov – poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj in upravnih postopkov za obrate v zvezi z energijo iz obnovljivih virov (RES Simplify)²², objavljeno aprila 2023. Poleg ustreznih zakonodajnih dokumentov je bil glavni vir delo Komisije na področju izvajanja dela revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki se nanaša na izdajo dovoljenj, tudi s preverjanjem prenosa. Napredek pri preverjanju prenosa je bil povzet junija 2025 v prvem poročilu o napredku, ki je bilo predloženo Komisiji v okviru posebne tekoče pogodbe „Pravna pomoč pri preverjanju prenosa spremenjene Direktive (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 v državah članicah“. Poleg tega so bile v analizi upoštevane ugotovitve iz potekajoče študije „Spremljanje napredka ukrepov za racionalizacijo postopkov izdaje dovoljenj v skladu z revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov in izredno uredbo ter razvoj ključnih kazalnikov uspešnosti, povezanih z izdajo dovoljenj“ in iz njenega prvega vmesnega poročila, ki ga je Komisija prejela julija 2025, ter iz študije o spremljanju izvajanja priporočila Komisije o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj²³. Poleg tega je bilo to poročilo dopolnjeno z izidi razprav, ki so od aprila 2023 potekale na šestih sestankih strokovne skupine za izdajo dovoljenj na področju energije iz obnovljivih virov in enem dogodku, namenjenem deležnikom, izidi razprav o izvajanju določb o izdaji dovoljenj v okviru usklajenega ukrepanja v zvezi z direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (CA-RES)²⁴ ter sklepi dialoga o izvajanju, ki ga je komisar Dan Jørgensen vodil o izdaji dovoljenj za

²¹ Evropski odbor regij, „Stanje v regijah in mestih – letno poročilo EU za leto 2025“ (oktober 2025): [Stanje v regijah in mestih v Evropski uniji |Evropski odbor regij](#).

²² Končno poročilo je na voljo na tej povezavi: [Technical support for RES policy development and implementation – simplification of permission and administrative procedures for RES installations \(RES Simplify\)](#) (Tehnična podpora razvoju in izvajanju politike glede energije iz obnovljivih virov – poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj in upravnih postopkov za obrate v zvezi z energijo iz obnovljivih virov (RES Simplify)), Urad za publikacije EU.

²³ Evropska komisija: Generalni direktorat za energetiko, COWI, Eclareon in Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report (Spremljanje izvajanja priporočila in smernic Komisije o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte – končno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747>.

²⁴ www.ca-res.eu.

projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezano infrastrukturo iz junija 2025²⁵. Poleg tega so bili postopki izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za energetska infrastrukturo, ocenjeni v okviru študije o nacionalnem postopku izdaje dovoljenj, ki se uporablja za projekte infrastrukture za prenos energije s poudarkom na projektih skupnega interesa in projektih vzajemnega interesa v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) 2022/869, ki jo je naročila Komisija in je bila objavljena v začetku leta 2025²⁶. V tej študiji so bile opredeljene vrzeli, ki jih je treba odpraviti, da bi olajšali enoten in učinkovit okvir za izdajo dovoljenj, ki podpira pravočasno izvedbo ključnih infrastrukturnih projektov, ter druge pomanjkljivosti, povezane z okoljskimi presojami, jasnostjo postopkov in javno podporo.

- **Ocena učinka**

Za ta predlog je bila pripravljena ocena učinka, Odbor za regulativni nadzor pa je izdal pozitivno mnenje s pripombami (RSB/RM/cdd – rsb(2025)9584707).

Ocenjene so bile tri možnosti (glej preglednico v nadaljevanju):

Skrajšanje in poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energetske infrastrukture, energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in polnilnih postaj	C.1	podpora izvajanju obstoječe zakonodaje in izdaja smernic
	C.2	ciljno usmerjene zakonodajne spremembe za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj
	C.3	ureditev centraliziranega usklajevanja izdaje dovoljenj na ravni EU za določene velike projekte na področju energetske infrastrukture (t. i. 28. režim)

Ukrep C.2, ki je prednostna možnost in podlaga za ta predlog, vključuje zakonodajne spremembe za nadaljnjo pospešitev in poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih čezmejnih, nacionalnih prenosnih in lokalnih distribucijskih omrežij, energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in polnilnih postaj. Te spremembe bi lahko vključevale: (1) vzpostavitev okvira na ravni EU za pospešeno izdajo dovoljenj za projekte na področjih distribucije, prenosa in skladiščenja električne energije ter polnilnih postaj, vključno z uskladitvijo in nadaljnjo krepitvijo določb o izdaji dovoljenj na ravni EU, ki se uporabljajo za vodikovo infrastrukturo; (2) uvedbo sprememb revidirane direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov; ter (3) poenostavitev in racionalizacijo okoljskih presoj, ki se uporabljajo za energetska sredstva; izvzetje določenih projektov ali njihovih elementov iz nekaterih presoj zaradi njihovih značilnosti.

²⁵ Glej opombo 18.

²⁶ Evropska komisija: Generalni direktorat za energijo, Milieu, Bruggeman, V., Vona, L., Moreira, G. in drugi, Study on national permit granting process applicable to energy transmission infrastructure projects with a focus on projects of common interest and projects of mutual interest under Chapter III of Regulation (EU) 2022/869 – Overview report (Študija o nacionalnem postopku izdaje dovoljenj, ki se uporablja za projekte infrastrukture za prenos energije s poudarkom na projektih skupnega interesa in projektih vzajemnega interesa v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) 2022/869 – pregledno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2566900>.

Običajni scenarij je bil že v zgodnji fazi zavržen kot možnost politike, ker bi se ugotovljene težave nadaljevale ali celo povečale in tako preprečile doseganje zastavljenih ciljev. Možnost 2 je bila v primerjavi z možnostma 1 in 3 z vidika učinkov, učinkovitosti, skladnosti, subsidiarnosti in sorazmernosti ocenjena kot boljša. Opredeljeni so bili naslednji učinki:

Gospodarski učinek

Predlog bi z vzpostavitvijo jasnega okvira s konkretnimi krajšimi roki in enostavnejšimi postopki za razvoj projektov na področjih energije iz obnovljivih virov, omrežij, skladiščenja energije in polnilnih postaj skrajšal čas izvedbe projektov in tako prinesel gospodarske koristi. To potrjujejo izkušnje z izvajanjem zavezujočih in neobveznih ukrepov za pospešitev izdaje dovoljenj, kot so bili uvedeni z izredno uredbo. Nemčija je z obsežno uporabo ukrepov iz te uredbe znatno pospešila izdajo dovoljenj. Odprava zamud pri izvajanju projektov naj bi prinesla koristi v smislu splošnega znižanja veleprodajnih cen električne energije in povečanja skupne blaginje.

Konkurenčnost

Na splošno bi lahko Evropa, če bi znatno skrajšala postopke načrtovanja in izdaje dovoljenj, poleg tega, da bi dosegla neposredne gospodarske koristi, izboljšala tudi svoj konkurenčni položaj v primerjavi z neposrednimi konkurenti, na primer s stroškovno učinkovito elektrifikacijo industrije.

Digitalizacija

Države članice bi morale v skladu s predlogom dodatno digitalizirati svoje postopke izdaje dovoljenj z vključevanjem digitalnih orodij, ustvariti in stalno posodabljeni platforme z ustreznimi podatki ter osebju zagotoviti izpopolnjevanje, da bo znalo uporabljati nove digitalne elemente.

Upravno breme

Ukrepe iz predloga morajo izvajati nacionalni in lokalni organi, zlasti glede: opremljanja organov za izdajo dovoljenj z vsem osebjem, spretnostmi in orodji, ki jih potrebujejo, da bi bili kos vse večjemu številu vlog za izdajo dovoljenj in krajšim rokom zanjo kakor tudi poenostavitvi postopkov izdaje dovoljenj za nekatere projekte in nadomestitev stare zmogljivosti z novo, vzpostavitvi digitalnih platform in orodij za postopek izdaje dovoljenj in oblikovanje shem delitve koristi za sodelovanje javnosti pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov ter novim postopkom, kot so enotne kontaktne točke za infrastrukturo za prenos in distribucijo električne energije na splošno ter za skladiščenje energije in polnilne postaje, ki niso zajete v revidirani direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Vendar bi ta kratkoročni stroškovni učinek v srednje- in dolgoročnem obdobju pomenil prihranke zaradi poenostavljenih, enostavnejših in hitrejših postopkov.

Družbeni vplivi

Predlagani so dodatni ukrepi za krepitev zgodnjega in učinkovitega vključevanja javnosti ter spodbujanje javne podpore za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Zadevni ukrepi izrecno vključujejo določbe, katerih cilj je povečati sodelovanje javnosti in s tem družbeno sprejemljivost projektov na področju obnovljivih virov energije. Komisija bo z revizijo sedanjih ukrepov glede javnega sprejemanja projektov na področju energije iz

obnovljivih virov lahko ocenila možnost uvedbe ukrepov, ki neposredno ali posredno koristijo potrošnikom, na primer shema delitve koristi in ustvarjanje delovnih mest.

Okoljski učinki

Zagotavljanje razvoja energetske infrastrukture, zlasti elektroenergetskih omrežij, je bistveno za povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v mešanici virov energije, s čimer se preprečijo okoljske izgube zaradi omejevanja. Z vključitvijo obnovljivih virov energije bo mogoče omejiti uporabo fosilnih goriv, zmanjšati emisije toplogrednih plinov in tako obravnavati dva glavna dejavnika izgube biotske raznovrstnosti: podnebne spremembe in onesnaževanje zraka. Predlog vključuje ukrepe, katerih cilj je hitrejša izdaja dovoljenj ter s tem hitrejša in širša uvajanje, kar pomeni večjo porabo prostora in s tem vpliv na okolje, vendar so ti ukrepi zasnovani tako, da ne zmanjšujejo ravni varstva okolja.

Ustrezni vplivi na naravno in človekovo okolje presegajo emisije toplogrednih plinov in emisije, ki niso emisije CO₂. Ti vplivi so močno odvisni od uporabljenih tehnologij in lokacije sredstev ter okoljskega stanja okoliške favne in flore. Vendar so se upoštevali pri zasnovi predlaganih ukrepov z uvedbo zaščitnih mehanizmov.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Predlog ni povezan s programom REFIT, vendar vključuje ukrepe, ki prinašajo pozitivne učinke v smislu poenostavitve in večje učinkovitosti, kot so skrajšanje rokov za izdajo dovoljenj, poenostavitev postopka, jasnejši obstoječi okvir ter zmanjšanje upravnega bremena za predlagatelje projektov. Predlog je prilagojen internetni dobi ter primeren za fizično in digitalno okolje. Vključuje ukrepe za spodbujanje digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj ter zbiranja in razširjanja informacij in podatkov v zvezi z okoljem, ki so potrebni za zaključek ustreznih presoj in dovoljenj. S temi digitalnimi orodji se bodo postopki centralizirali, kar bo olajšalo dostop državljanom in podjetjem. Pri vseh teh digitalnih rešitvah se bodo upoštevala vprašanja varstva podatkov in kibernetike varnosti v skladu s splošnimi politikami EU.

- **Temeljne pravice**

Kar zadeva skladnost z Listino o temeljnih pravicah, je glavni cilj tega pregleda poenostaviti in racionalizirati postopke izdaje dovoljenj za energetske infrastrukture, kot so omrežja, skladiščenje energije in polnilne postaje, ter za energijo iz obnovljivih virov, da bi povečali vključevanje energije iz obnovljivih virov in zmanjšali emisije toplogrednih plinov. To je popolnoma v skladu s členom 37 Listine, ki določa, da je treba v politike Unije vključiti visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, ki se zagotavljata v skladu z načelom trajnostnega razvoja.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne pomeni dodatnih stroškov za proračun EU. Predvidene so le nekatere proračunske potrebe za študije v podporo preverjanju prenosa.

Ta predlog spreminja veljavno direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, zato se ocenjuje, da bodo upravni učinek in stroški na države članice zmerni, saj je večina potrebnih struktur in pravil vzpostavljenih. Države članice bodo imele stroške z izvajanjem nove obveznosti vzpostavitve digitalne, centralizirane platforme za vsa potrebna dovoljenja ter vzpostavitvijo posrednika, vendar se bodo zaradi teh naložb sčasoma znižali upravni stroški in zmanjšala delovna obremenitev. Poleg tega naj bi splošna racionalizacija postopkov državam članicam prinesla znatne prihranke stroškov. V ta namen je treba upoštevati tudi, da

bodo vsi stroški, ki nastanejo zaradi nadaljnega povečanja uvajanja in vključevanja obnovljivih virov energije, uravnoteženi z drugimi gospodarskimi, okoljskimi in družbenimi koristmi, kot sta večja zanesljivost oskrbe z nadomeščanjem uvoženih fosilnih goriv iz tretjih držav in večja odpornost na zunanje vplive, hkrati pa bodo prispevali k ponoru ogljika in zmanjšanju onesnaževanja zraka.

Ta predlog spreminja tudi obstoječe direktive o presoji vplivov na okolje, o ohranjanju prosto živečih ptic ter naravnih habitatih in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrstah. Spremembe direktiv o ohranjanju prosto živečih ptic ter naravnih habitatih in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrstah ne pomenijo stroškov. Od sprememb, uvedenih v presoji vplivov na okolje, bo ukrep, v skladu s katerim je treba vzpostaviti podatkovno zbirko z vsemi ustreznimi okoljskimi podatki in informacijami, povzročil določene stroške, čeprav imajo nekatere države članice take podatkovne zbirke že vzpostavljene. Za preostale spremembe se ocenjuje, da bodo upravni učinek in stroški zmerni, saj je večina potrebnih struktur in pravil že vzpostavljena.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Ko bosta sozakonodajalca sprejela to direktivo o spremembi, bo Komisija v obdobju prenosa sprejela naslednje ukrepe za olajšanje njenega prenosa:

- dosegljiva bo za dvostranske sestanke in obiske v državah članicah v primeru konkretnih vprašanj o prenosu Direktive v nacionalno zakonodajo;
- zagotovila bo pojasnila in tehnično podporo državam članicam prek spletnega orodja, ki je predstavnikom držav članic na voljo za poizvedbe;
- po potrebi bo posodobila priporočila in smernice glede izdaje dovoljenj.

Po poteku roka za prenos v nacionalno zakonodajo bo Komisija izvedla celovito oceno, ali so države članice Direktivo v celoti in pravilno prenesle v nacionalno zakonodajo.

• Obrazložitevni dokumenti (za direktive)

Po sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija proti Belgiji (zadeva C-543/17) morajo države članice uradnim obvestilom o nacionalnih ukrepih za prenos priložiti dovolj jasne in natančne informacije, kateri nacionalni predpisi prenašajo katere določbe direktive. To je treba zagotoviti za vsako obveznost in ne le na „ravni členov“. Če države članice izpolnijo to obveznost, jim načeloma ne bi bilo treba pošiljati Komisiji dodatnih obrazložitvenih dokumentov o prenosu.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Spremembe Direktive (EU) 2018/2001 (člen 1 tega predloga)

- Člen 2 Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni, da se uvedejo nekatere opredelitve pojmov.
- Člen 15c Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni, da se uvede obveznost za države članice, da ne opredelijo velikih območij, kjer namestitev projektov na področju energije iz obnovljivih virov že vnaprej ni mogoča zaradi okoljskih razlogov, vključno z varstvom krajine.

- Člen 15d Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni, da se uvedejo ukrepi, s katerimi države članice zagotovijo, da se delež koristi projektov na področju energije iz obnovljivih virov prenese na lokalne prebivalce in skupnosti, ter obveznost imenovanja in financiranja neodvisnega posrednika za spodbujanje dialoga med nosilcem projekta in splošno javnostjo.
- Člen 16 Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni, da se za države članice uvede obveznost vzpostavitve enotnega digitalnega portala na nacionalni ravni za vse faze postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij. Ta portal bo imel tudi dostop do vseh podatkov o opazovanih vrst ter drugih okoljskih in geoloških podatkov, ki jih dajo na voljo ustrezni okoljski organi v skladu s členom 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.
- Člen 16b Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni tako, da se črta sklicevanje na namerno ubijanje ali vznemirjanje vrst, kadar so sprejeti vsi potrebni blažilni ukrepi, s čimer se uvede tiha odobritev v postopku izdaje dovoljenj zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije.
- Člen 16c Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni tako, da se vključijo posebna pravila za lažjo nadomestitev stare zmogljivosti z novo kljub spremembam na področju rabe zemljišč ter za poenostavitev okoljskih zahtev za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju vetrne energije iz obnovljivih virov, če se ne uporablja dodatna površina zemljišča.
- Člen 16d Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni tako, da se poenostavijo pravila o izdaji dovoljenj v zvezi s postopkom izdaje dovoljenj za manjše solarne naprave in solarne naprave na umetnih strukturah.
- Člen 16f Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni tako, da se odpravi možnost držav članic, da omejijo uporabo prevladujočega javnega interesa, in da se razširi uporaba domneve prevladujočega javnega interesa na primere, kjer so nasprotujoči si interesi širši od okoljskih.
- V Direktivo (EU) 2018/2001 se doda člen 16g, s katerim se določi obseg ocene zadovoljivih alternativnih rešitev in zahteve za uporabo izravnalnih ukrepov za namene ustreznega okoljskega prava Unije.
- V Direktivo (EU) 2018/2001 se doda člen 16h, s katerim se ureja postopek izdaje dovoljenj za samostojno skladiščenje energije, razen skladiščenja vodika.
- V Direktivo (EU) 2018/2001 se doda člen 16i, s katerim se ureja postopek izdaje dovoljenj za polnilne postaje.
- V Direktivo (EU) 2018/2001 se doda člen 16j, s katerim se ureja postopek izdaje dovoljenj za hibridizacijo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.
- Člen 17 Direktive (EU) 2018/2001 se spremeni, da se konsolidirajo vse določbe o priključitvi na omrežje, razširi njihovo področje uporabe in uvedejo jasna pravila glede postopkov za dovoljenja za priključitev na omrežje, vključno s ciljnim rokoma za priključitev določenih projektov.

Spremembe Direktive (EU) 2019/944 (člen 2 tega predloga)

- Člen 8 Direktive (EU) 2019/944 se spremeni, da se uredi postopek izdaje dovoljenj za infrastrukturo prenosnega in distribucijskega sistema, pri čemer se uvedejo zahteva po ustreznih virih za nacionalne organe, roki za postopke izdaje dovoljenj, tiha odobritev upravnih odločb, rok za zahteve za podatke, ki jih organi naslovijo na predlagatelje projektov, začasna domneva prevladujočega javnega interesa za elektroenergetska omrežja, začasna izjema za prenovo, posodobitev ali nadomestitev stare opreme v obstoječih prenosnih in distribucijskih omrežjih z novo iz presoj vplivov na okolje in ustreznih presoj, vidiki, povezani s presojo vplivov projektov v skladu z Direktivo 2000/60/ES in oceno emisij dušika, ki se lahko izvede za skladnost z Direktivo 92/43/EGS, ter omejitev okoljske presoje na nova sredstva. Nazadnje se člen spremeni, da se državam članicam naloži obveznost vzpostavitve digitalnih platform za obravnavo vlog za dovoljenja. Te platforme bodo imele tudi dostop do vseh podatkov o opazovanih vrst ter drugih okoljskih in geoloških podatkov, ki jih dajo na voljo ustrezni okoljski organi v skladu s členom 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.
- V Direktivo (EU) 2019/944 se doda člen 8a, s katerim se določi obseg ocene zadovoljivih alternativnih rešitev in zahteve za uporabo izravnalnih ukrepov za namene ustreznega okoljskega prava Unije.
- V Direktivo (EU) 2019/944 se doda člen 40a, ki ureja razvoj omrežja in pooblastila za sprejemanje odločitev za naložbe na nacionalni ravni. Zadevni člen nadomešča obstoječi člen 51, da se pojasni pravna uporaba ustreznih določb, njegov namen pa je zagotoviti popolno skladnost z nedavnimi spremembami Direktive (EU) 2024/1788 in uredbe o vseevropski energetske infrastrukturi.
- Člen 51 Direktive (EU) 2019/944 o razvoju omrežja in pristojnosti glede odločitev za naložbe se črta, saj bo to urejeno z novim členom 40a.

Spremembe Direktive (EU) 2024/1788 (člen 3 tega predloga)

- Člen 8 Direktive (EU) 2024/1788 se spremeni, da se uvedejo zahteva po ustreznih sredstvih za nacionalne organe, tiha odobritev upravnih odločb, rok za zahteve za podatke, ki jih organi naslovijo na predlagatelje projektov, ter zahteva, da digitalna platforma obravnava postopke izdaje dovoljenj.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 192(1) in člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Počasni in zapleteni postopki izdaje dovoljenj, tudi za priključitev na omrežje, so eden glavnih dejavnikov, ki povzročajo zamude pri razvoju energetskih projektov. Za dokončanje omrežij za prenos električne energije je potrebnih približno 10 let, pri čemer je za izdajo dovoljenj potrebnega več kot polovica tega časa. Podobno je lahko za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov še vedno potrebnih do devet let, odvisno od zadevne države članice in tehnologije. Za postavitev skladišč je lahko potrebnih od enega do sedem let, odvisno od zadevne tehnologije. Postopki izdaje dovoljenj za izgradnjo ali preureditev polnilnih postaj ob avtocestah in v skladiščih lahko v nekaterih državah članicah trajajo do dve leti. Dolgotrajno izdajanje dovoljenj je med drugim posledica neskladnih upravnih sistemov različnih organov, nezadostnega kadra v organih, trajanja okoljskih presoj, pomanjkanja javne podpore, omejene digitalizacije in razpoložljivosti podatkov ter upravnih in sodnih izzivov.
- (2) V zadnjih letih so bili na ravni Unije uvedeni novi ukrepi za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in, do določene mere, za infrastrukturne projekte. Leta 2022 je bila za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte sprejeta Uredba Sveta (EU) 2022/2577³. Njena delna uporaba

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

³ Uredba Sveta (EU) 2022/2577 z dne 22. decembra 2022 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L 335, 29.12.2022, str. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

je bila z Uredbo Sveta (EU) 2024/223⁴ podaljšana do 30. junija 2025. Poleg tega je bila z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ spremenjena Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, da bi racionalizirali upravne postopke izdaje dovoljenj obratom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z uvedbo celovitega okvira za izdajo dovoljenj s krajšimi roki in enostavnejšimi pravili. Spremenjena direktiva je vključevala obveznosti kartiranja, obveznost določitve območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, na katerih naj bi bili vplivi projektov na okolje majhni in se zato lahko uporabljajo hitrejša in enostavnejša pravila, ter neobvezne ukrepe za uvedbo območij za pospešeno uvajanje infrastrukturnih projektov, kjer so infrastrukturni projekti pod določenimi pogoji, kot je izvedba strateške presoje vplivov na okolje na zadevnem območju, izvzeti iz presoje vplivov na okolje.

- (3) Da bi zagotovili, da Unija doseže svoje ambiciozne podnebne in energetske cilje za leto 2030 ter cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, sta potrebna nadaljnja poenostavitvev in skrajšanje upravnih postopkov izdaje dovoljenj na usklajen in poenoten način. Direktiva (EU) 2018/2001 ni obravnavala pomembnih vprašanj, zaradi katerih nastajajo znatne zamude pri postopkih izdaje dovoljenj in vključevanju obnovljivih virov v sistem, kot so počasni postopki izdaje dovoljenj za omrežja, samostojno skladiščenje energije ali polnilne postaje, pomanjkanje javne podpore ali nezadostna digitalizacija postopkov. Poleg tega navedena direktiva vključuje le nekatere ukrepe iz Uredbe (EU) 2022/2577, ne zajema pa več pomembnih ukrepov iz navedene uredbe, ki so prenehali veljati, na primer razširitev prednosti projektov na področju energije iz obnovljivih virov prek okoljskih vidikov in za poenostavitvev skladnosti z določenimi okoljskimi pravili. Nazadnje so potrebne nekatere ciljno usmerjene spremembe obstoječih ukrepov iz Direktive (EU) 2018/2001, da se zagotovi njihova polna učinkovitost.
- (4) S členom 15c Direktive (EU) 2018/2001 se uvaja obveznost za države članice, da določijo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije za vsaj eno tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov. Za namene take določitve lahko države članice nekatera območja izključijo iz tega, da postanejo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije zaradi njihove visoke okoljske vrednosti in občutljivosti. Da pa ne bi ogrozili ciljev določanja območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, države članice ne bi smele opredeliti velikih območij, na katerih namestitvev projektov na področju energije iz obnovljivih virov že vnaprej ni mogoča zaradi okoljskih razlogov, vključno z varstvom krajine, saj se bodo za te projekte izvedle ustrezne namenske okoljske presoje, ki bodo omogočile opredelitev morebitnih vplivov na okolje in njihovo obravnavo.
- (5) Neustrezni postopki sodelovanja javnosti, zaradi katerih prihaja do nasprotovanja v obliki upravnih in sodnih izzivov, še naprej prispevajo k dolgotrajnemu izvajanju

⁴ Uredba Sveta (EU) 2024/223 z dne 22. decembra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2022/2577 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L, 2024/223, 10.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223/oj>).

⁵ Direktiva (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

zadevnih energetskih projektov. Zaradi izzivov je treba sprejeti dodatne ukrepe zunaj predvidenih rokov za izdajo upravnih dovoljenj, kar povzroča nepredvidene zamude, katerih trajanje je odvisno od hitrosti sodnega postopka v zadevni državi članici. Pomanjkanje javne podpore je ena od glavnih ovir za postopke izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in s tem za njeno uvajanje na trg. Z zagotavljanjem sodelovanja lokalnih skupnosti pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, zlasti večjih, se lahko poveča javna podpora. Zato bi morale države članice sprejeti ukrepe, da bi imeli lokalni državljani in skupnosti prek neposrednega ali posrednega sodelovanja koristi, ki jih prinašajo veliki projekti na področju energije iz obnovljivih virov, in sicer brez poseganja v prosto izbiro dobavitelja v skladu s členom 4 Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. Taki ukrepi lahko vključujejo ukrepe neposredne finančne udeležbe v različnih oblikah, kot so sheme deljenega lastništva, tudi prek sodelovanja z energetskimi skupnostmi; sheme množičnega financiranja, sheme samooskrbe z energijo iz obnovljivih virov ali souporabo energije iz obnovljivih virov ali ukrepi posredne finančne udeležbe, kot so spodbujanje pogodb in ustvarjanje delovnih mest za lokalne skupnosti, vključno s programi usposabljanja; sredstva v korist skupnosti; finančna nadomestila lokalnim skupnostim v bližini projekta; izgradnja in vzdrževanje javne infrastrukture v bližini projekta; popusti pri ceni električne energije ali podpora ranljivim odjemalcem in ljudem, ki jih je prizadela energetska revščina.

- (6) Lokalni odpor, ki pogosto izvira iz pomanjkanja preglednosti in nezadostne vključenosti skupnosti, lahko povzroči zamude v postopkih izdaje dovoljenj in posledične sodne spore. Zgodnja in ustrezna vključenost javnosti je jasen dejavnik uspeha pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, kot je navedeno v Priporočilu Komisije (EU) 2024/1343⁸. Strokovni neodvisni posrednik lahko pospeši uvajanje velikih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z močjo nad 10 MW s spodbujanjem posvetovanj med nosilci projektov in lokalnimi skupnostmi, kjer je to ustrezno, pred in med postopki izdaje dovoljenj, da bi se spodbudil dialog in doseglo soglasje med zadevnimi stranmi skozi celoten postopek ter preprečili pravni spori. Posrednik bi moral biti tretja oseba, neodvisna od zadevnih strani, in ne bi smel imeti nobenega finančnega interesa, povezanega z nosilcem ali skupnostjo, v kateri je projekt.
- (7) Pomanjkanje virov v organih za izdajo dovoljenj ter nezadostna digitalizacija postopkov izdaje dovoljenj in nerazpoložljivost podatkov so ozka grla, ki upočasnjujejo postopke izdaje dovoljenj. Digitalizacija in ustrezna uporaba funkcij umetne inteligence sta ključni orodji za pospešitev postopkov in povečanje učinkovitosti za vse udeležene strani. Digitalizacija ustreznim organom omogoča hitrejšo obravnavo vlog, predlagateljem projektov pa hiter dostop do jasnih informacij o fazah postopka in zahtevah že od samega začetka, s čimer se zagotavlja preglednost in spremljanje. Vendar digitalizacija postopkov izdaje dovoljenj zaostaja, saj je pogosto razdrobljena med postopki in fazami izdaje dovoljenj pri različnih

⁷ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁸ Priporočilo Komisije (EU) 2024/1343 z dne 13. maja 2024 o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte (UL L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

pristojnih organih, v večini držav članic pa ni enotnega digitalnega procesa⁹. Poleg tega se za obravnavo iste vloge za projekt pogosto uporablja več kot en digitalni portal, interoperabilnost pa ni vedno zagotovljena. To povzroča veliko upravno breme za predlagatelje projektov, omejeno notranje usklajevanje med organi, ki se ukvarjajo s postopki izdaje dovoljenj na različnih ravneh, pomanjkanje informacij o stanju vloge in nejasnosti glede ozkih grl, ki upočasnjujejo postopke izdaje dovoljenj. Države članice bi morale vzpostaviti enotni digitalni portal na nacionalni ravni za vse faze postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij, da bi prispeval k enotnejši digitalizaciji, interoperabilnosti in preglednosti med različnimi organi za izdajo dovoljenj v državah članicah ter navsezadnje pospešil postopke izdaje dovoljenj. Moral bi tudi poenostaviti postopek, tako da bi vlagatelji lahko vložili vlogo na enem portalu, ki bi vloge samodejno dodelil pristojnemu organu, ta pa bi jih obravnaval neposredno na portalu, s čimer bi se izognili vmesnim korakom na papirju. Portal bi moral vključevati funkcije, tudi s pomočjo umetne inteligence, ki bi enotni kontaktni točki, drugim organom in vložnikom omogočale preverjanje statusa vloge in ugotavljanje, kje prihaja do zamud, ter preverjanje spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj. Poleg tega bi moral omogočati pridobivanje statističnih podatkov za preverjanje splošnega napredka postopkov izdaje dovoljenj v državah članicah. Oblika, izbrana za shranjevanje in sporočanje ustreznih podatkov, zbranih prek portala, bi morala biti interoperabilna. Portal bi moral olajšati naloge enotne kontaktne točke, ki bi morala imeti dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij.

- (8) Hitrejša in krajša roka za postopke izdaje dovoljenj morajo spremljati dodatni ukrepi, ki zagotavljajo njihovo učinkovitost v praksi. Ukrepi odobritve v primeru molka organa zagotavljajo, da se vloga samodejno odobri, če javni upravni organ ne ukrepa v zakonsko določenem roku, in so zato koristno orodje za obravnavo upravnega neukrepanja, saj molku organa dajejo pravni učinek. Direktiva (EU) 2018/2001 uvaja tiho odobritev za nekatere odločitve, in sicer za vmesne faze postopka izdaje dovoljenj na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije ter za končna dovoljenja za vse male solarne naprave z močjo, manjšo od 100 kW. Glede na potrebo po pospešitvi uvajanja energije iz obnovljivih virov in dejstvo, da je izvajanje območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije dolgotrajen proces, je primerno, da se ta ukrep uporabi tudi v postopkih izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za projekte zunaj teh območij. V teh postopkih bi morale države članice zagotoviti, da se uporablja načelo odobritve v primeru molka organa, tudi za končne odločitve, z izjemo okoljskih odločitev. Za zagotovitev učinkovite uporabe tega ukrepa in pravic tretjih oseb do sodnega varstva bi morali ustrezni organi objaviti, da je bila odločitev sprejeta tiho.
- (9) Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, ima znaten potencial za prispevek k doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov. Ker so bile obstoječe elektrarne, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, večinoma nameščene na lokacijah z znatnim potencialom glede obnovljivih virov energije, lahko nadomestitev stare zmogljivosti z

⁹ Evropska komisija: Generalni direktorat za energetiko, COWI, Eclareon in Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report (Spremljanje izvajanja priporočila in smernic Komisije o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte – končno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, 2025, str. 31.

ново zagotovi nadaljnjo uporabo teh območij, s čimer se zagotovita učinkovita raba zemljišč in izkoriščanje najboljših obnovljivih virov energije. To še posebej velja za vetrno energijo na kopnem, zlasti ob upoštevanju, da se v Evropi številne vetrne elektrarne na kopnem približujejo izteku pogodb, ki podpirajo njihovo proizvodnjo električne energije, in da obstoječe vetrne elektrarne, ki proizvajajo 26 GW, obratujejo že več kot 20 let¹⁰. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo prinaša dodatne koristi, kot je priključitev na obstoječe omrežje, verjetno večja stopnja javne podpore in poznavanje verjetnih vplivov na okolje. Glede na to, da nadomestitev stare zmogljivosti z novo v vetrnih elektrarnah pogosto pomeni namestitev manjšega števila turbin na istem mestu, je vpliv obnovljenih vetrnih elektrarn na okolje omejen. Zato bi bilo treba zahteve glede okoljskega pregleda ali presoje vplivov na okolje zmanjšati ali celo opustiti, kadar nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječi vetrni elektrarni ne vključuje uporabe dodatne površine zemljišča, povečuje skupno zmogljivost obrata in je v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno vetrno elektrarno.

- (10) K zmanjšanju skupnega povpraševanja po zemeljskem plinu, povečanju odpornosti sistema in doseganju ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov prispevajo tudi naprave za samooskrbo, vključno z napravami za skupaj delujoče samooskrbovalce, kot so lokalne energetske skupnosti. Namestitev opreme za sončno energijo in skladiščenja energije na isti lokaciji z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bo imela znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in ne vzbuja pomislekov glede varnosti. Poleg tega za male naprave običajno ni potrebna širitev zmogljivosti na priključni točki omrežja. Da bi dodatno pospešili uvajanje opreme za proizvodnjo sončne energije v manjšem obsegu in skladiščenja energije na isti lokaciji, države članice za te naprave ne bi smele zahtevati nobenih upravnih dovoljenj, razen dovoljenj za priključitev na omrežje, kot že velja v več državah članicah. Uskladitev zakonodaje Unije z obstoječimi dobrimi praksami bi morala omogočiti nadaljnje pospeševanje uvajanja teh naprav na usklajen način. Namestitev opreme za sončno energijo in skladiščenja energije na isti lokaciji z močjo, večjo od 100 kW, v obstoječih ali prihodnjih umetnih strukturah običajno ne vzbuja pomislekov v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora ali vplivi na okolje. Za te naprave bi zato morali veljati krajši postopki izdaje dovoljenj in ob ustreznih zaščitnih ukrepih bi morale biti izvzete iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.
- (11) Energija iz obnovljivih virov ima ključno vlogo pri razogljičenju energetskega sistema Unije, saj ponuja takojšnje rešitve za nadomestitev energije iz fosilnih goriv ter prispeva k znižanju cen energije in povečanju energetske varnosti. Zato odobritev projektov na področju energije iz obnovljivih virov ne bi smela biti prehitro zavrnjena zgolj zaradi obstoja kakršnih koli nasprotujočih si interesov. Države članice bi morale spodbujati obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in infrastrukturna sredstva, kot so sredstva za skladiščenje energije na isti lokaciji in samostojno skladiščenje energije ter s tem povezana omrežja in polnilne postaje, tako da bi obstoječo domnevo, ki se uporablja za nasprotja z okoljskimi interesi, razširile na vse druge nasprotujoče si interese, razen v zvezi s kulturno dediščino in kadar je očitno, da

¹⁰ WindEurope, statistični podatki za leto 2024 in obeti za obdobje 2025–2030.

¹¹ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

morajo imeti ti nasprotujoči si interesi prednost kljub pomembnim koristim, ki jih prinaša energija iz obnovljivih virov. Kadar se domneva, da so projekti na področju energije iz obnovljivih virov v primerjavi z neokoljskimi interesi v prevladujočem javnem interesu, bi jim bilo treba dati prednost in jih odobriti. Da bi se zagotovila usklajena uporaba te izpodbojne domneve, državam članicam ne bi smelo biti dovoljeno, da uvedejo izjeme pri obravnavi vseh vrst nasprotij, vključno z okoljskimi.

- (12) Da bi se pospešilo uvajanje obnovljivih virov energije, z njimi povezanih sredstev in njihova priključitev na omrežje, je primerno tudi opredeliti, kako se lahko izpolnijo preostali pogoji za uporabo posebnih odstopanj, kot so določeni v okoljski zakonodaji Unije. Zlasti bi bilo treba za namene ustreznega okoljskega prava Unije pri ocenjevanju, ali obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za določen projekt na področju energije iz obnovljivih virov, obseg take ocene omejiti na alternativne rešitve, ki zagotavljajo doseganje istih ciljev kot zadevni projekt v istem ali podobnem časovnem okviru in brez znatno višjih stroškov. Ustrezni organi bi morali pri primerjavi časovnega okvira in stroškov zadovoljivih alternativnih rešitev upoštevati potrebo po pospešenem in stroškovno učinkovitem uvajanju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v njihovih celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtih ter njihovih posodobitvah, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta¹², ter pričakovano hitrost uresničevanja teh prednostnih nalog. Podobno je pri uporabi ustreznega odstopanja iz Direktive Sveta 92/43/EGS¹³ primerno, da lahko ustrezni organi v nekaterih utemeljenih primerih, kadar je mogoče razumno dokazati, da zadevni načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, da splošna usklajenost omrežja Natura 2000 ni ogrožena, da je ohranjena okoljska celovitost območja in da je zagotovljena visoka raven varstva območij Natura 2000, omogočijo, da se izravnalni ukrepi izvedejo vzporedno z izvajanjem takega načrta ali projekta.
- (13) Pospešitev uvajanja samostojnega skladiščenja energije je ključnega pomena za povečanje prožnosti energetskega sistema in zagotovitev vključevanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov v sistem. Za samostojno skladiščenje energije bi zato morali veljati pospešeni postopki izdaje dovoljenj. Skladiščenje energije v manjšem obsegu z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bo imelo znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in zanj se ne pričakuje, da bi vzbujalo pomisleke v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora. Glede na to je primerno racionalizirati postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za to vrsto skladiščenja, tako da se odpravijo vsa upravna dovoljenja, razen dovoljenja za priključitev na omrežje, in da se te naprave z ustreznimi zaščitnimi ukrepi izvzamejo iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Pospešiti je treba tudi uvajanje skladiščenja energije z močjo nad 100 kW. Zato je zanj primerno racionalizirati postopek izdaje dovoljenj z določitvijo najdaljšega skupnega roka šestih mesecev, razen za črpalne hidroelektrarne, ki morajo izpolnjevati strožje okoljske zahteve in je zato zanje treba

¹² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebne ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹³ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

določiti daljši najdaljši skupni rok. Za zagotovitev vključevanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov v sistem je treba povečati vire, ki omogočajo prožnost, zlasti baterije električnih vozil, saj lahko prispevajo k preusmeritvi koničnega odjema električne energije in zmanjšanju prezasedenosti omrežja. Da bi to dosegli, bi bilo treba še naprej spodbujati hitrejšo in lažjo vzpostavitev polnilne cestne infrastrukture, zlasti za avtomobile, dostavna vozila, tovornjake, avtobuse ali motorna kolesa ter priključna hibridna ali povsem električna vozila. Za polnilne postaje z izmeničnim in enosmernim tokom bi morali veljati pospešeni postopki izdaje dovoljenj, tudi za dovoljenja za priključitev na omrežje. Manjše polnilne postaje z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bodo imele znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in zanje se ne pričakuje, da bi vzbujale pomisleke v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora. Glede na to je primerno racionalizirati postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za te polnilne postaje, tako da se odpravijo vsa upravna dovoljenja, razen dovoljenja za priključitev na omrežje, in da se te naprave z ustreznimi zaščitnimi ukrepi izvzamejo iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Pospešiti je treba tudi namestitev polnilnih postaj z močjo nad 100 kW. Zato je zanje primerno racionalizirati postopek izdaje dovoljenj z določitvijo najdaljšega skupnega roka šestih mesecev.

- (14) Pridobitev dovoljenj za priključitev na omrežje je ključen in pogosto zamuden del postopkov za gradnjo in obratovanje obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Zato je primerno dodatno racionalizirati roke, ki veljajo za postopke priključitve na omrežje za nekatere manjše projekte na področju energije iz obnovljivih virov, sredstva za skladiščenje energije in polnilne postaje ter nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov in njihovo hibridizacijo, ter uvesti jasna pravila glede obveznosti operaterjev sistemov med postopki izdaje dovoljenj.
- (15) Draghijevo poročilo o konkurenčnosti EU in akcijski načrt za cenovno dostopno energijo¹⁴ priznavata pozitiven učinek nedavnih reform za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj. Vendar izpostavljata tudi dolgotrajne in negotove postopke izdaje dovoljenj za omrežja kot glavno oviro za hitrejšo namestitev potrebnih novih zmogljivosti za sprejem naložb v čisto energijo in zmanjšanje stroškov energije v EU. Čeprav obstajajo posebna pravila o postopkih izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2018/2001, Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵ ter Uredbe (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶, te ureditve ne zajemajo splošnih infrastrukturnih sredstev elektroenergetskega omrežja. Zato je treba v Direktivi (EU) 2019/944 določiti splošne zahteve glede postopkov izdaje dovoljenj za infrastrukturo za prenos in distribucijo električne energije, zlasti v obliki zahtev za države članice, da bi določili najdaljše trajanje takih postopkov, ter zahtev, ki

¹⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo – Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025) 79 final).

¹⁵ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES ([UL L 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁶ Uredba (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, spremembi uredb (ES) št. 715/2009, (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 ter direktiv 2009/73/ES in (EU) 2019/944 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 ([UL L 152, 3.6.2022, str. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

podpirajo izpolnjevanje teh rokov. Uredba (EU) 2022/869 in Direktiva (EU) 2018/2001 vsebujeta pravila za izdajo dovoljenj za nekatere energetske projekte. V primeru protislovja med navedenimi pravili in pravili, določenimi v tej direktivi, za izdajo dovoljenj za nekatere projekte na področju električne energije, bi morala imeti prednost prva.

- (16) Zaradi pomanjkanja virov v nacionalnih organih in omejene digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj nastajajo zamude pri izdaji dovoljenj za infrastrukturo elektroenergetskega sistema in proizvodna sredstva. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo taki organi ustrezne človeške, finančne in tehnične vire, vključno s spretnostmi, ter digitalna orodja in sisteme za upravljanje, ki jim omogočajo sprejemanje odločitev v rokih, določenih v Direktivi.
- (17) Postopki izdaje dovoljenj v skladu z Direktivo (EU) 2019/944 bi morali biti jasni, učinkoviti in pregledni ter skladni z izpolnjevanjem obstoječega načrta za razvoj distribucijskega omrežja in desetletnega načrta za razvoj prenosnega omrežja. Zato se od držav članic pričakuje, da določijo in objavijo objektivna in nediskriminaturna merila ter postopke izdaje dovoljenj, v katerih se med drugim upoštevajo varnost in zanesljivost elektroenergetskega sistema, raba zemljišč, energijska učinkovitost, posebne značilnosti vložnika vloge za dovoljenje, zmanjšanje emisij, pomen pospešitve vzpostavitve energetske infrastrukture za doseganje podnebne nevtralnosti in alternative projektu.
- (18) Glede na nujnost razvoja elektroenergetske infrastrukture se od držav članic pričakuje, da zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj upoštevajo značilnosti projekta pri ocenjevanju potrebe (ali njene odsotnosti) po izvedbi presoje, vključno z okoljskimi, ali pripravi študij, dovoljenj ali poročil. Pristojni nacionalni organi bi morali presoje in zahteve za informacije, ki jih naslovijo na predlagatelje projektov, omejiti na strogo potrebne ter se v največji možni meri izogibati podvajanju.
- (19) Da bi povečali predvidljivost in gotovost glede trajanja in stroškov postopkov izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2019/944, bi morale biti zahteve za informacije in dokumentacijo, naslovljene na vložnike, konkretne, specifične in časovno omejene. Zato bi morale države članice zagotoviti, da nacionalni organi od vložnikov ustrezne informacije za izdajo dovoljenj zahtevajo v vnaprej določenem obdobju, ki začne teči od prejema vloge, ter natančno določijo vsebino in podrobnost vseh zahtevanih informacij ali podatkov. Po tem obdobju bi morale biti zahteve za informacije omejene na manjkajoče informacije, ki jih je organ predhodno opredelil ali zahteval, ali na informacije, ki jih prej ni bilo mogoče zahtevati, ker se nanašajo na bistveno spremembo okoliščin, do katere je prišlo po vložitvi vloge za izdajo dovoljenja za projekt.
- (20) Ob upoštevanju načela subsidiarnosti ter nacionalnih pristojnosti in postopkov bi bilo treba v Direktivi (EU) 2019/944 določiti jasen rok za odločitev ustreznih organov, ki spodbuja učinkovito opredelitev in obravnavo postopkov za vzpostavitev elektroenergetskih omrežij. Kljub temu si lahko države članice prizadevajo za krajše postopke izdaje dovoljenj, kadar je to izvedljivo, zlasti za projekte prenove, posodobitve ali nadomestitve stare zmogljivosti obstoječe infrastrukture prenosnega sistema z novo ter izgradnje nove infrastrukture distribucijskega sistema, za katere morda ni potreben tako zapleten postopek izdaje dovoljenj kot za novo infrastrukturo za prenos.
- (21) Države članice bi morale v skladu z nujnostjo vzpostavitve elektroenergetskih omrežij za doseganje energetskih in podnebnih ciljev Unije ter spremljanjem rokov za

postopke izdaje dovoljenj z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo učinkovitost v praksi, zagotoviti, da se v jurisdikcijah, v katerih v nacionalnem pravu obstaja pojem tihe odobritve, ta uporablja za upravne odločbe v zvezi s projekti elektroenergetskega omrežja, z izjemo okoljskih odločitev. Da bi zagotovili pravice tretjih oseb do sodnega varstva, bi morali ustrezni organi objaviti vse sprejete odločitve, vključno s tistimi, ki so bile sprejete tiho.

- (22) Da bi se zmanjšala zapletenost, povečali učinkovitost in preglednost ter izboljšalo sodelovanje med državami članicami, bi morale do sprejetja odločitve obstajati kontaktne točke za operaterje prenosnih ali distribucijskih sistemov električne energije, ki spodbujajo omrežne projekte ali druga omrežna sredstva. Te kontaktne točke bodo odgovorne za zagotavljanje pomoči vložnikom in njihovo usmerjanje skozi postopke izdaje dovoljenj, povezane s to vrsto infrastrukture. V duhu poenostavitve, če država članica meni, da je to ustrezno in učinkoviteje, lahko to odgovornost prenese na pristojne nacionalne organe iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869, saj ti organi to vlogo že opravljajo v zvezi s postopki izdaje dovoljenj za infrastrukturne projekte skupnega interesa in projekte vzajemnega interesa. Pri združevanju teh vlog bi morale države članice posebno pozornost nameniti zagotavljanju, da imajo kontaktne točke ustrezno osebje, vire in zmogljivosti, potrebne za opravljanje nalog, za katere so odgovorne.
- (23) Infrastruktura za prenos ali distribucijo električne energije se zaradi svoje vloge pri vključevanju sredstev za energijo iz obnovljivih virov, rešitev za zagotavljanje prožnosti in skladiščenja energije ter omogočanju elektrifikacije na splošno šteje za bistveno za doseganje podnebne nevtralnosti. Glede na ključno vlogo infrastrukture elektroenergetskega sistema pri doseganju podnebne nevtralnosti bi morale države članice pri potrebnih presojah za vsak primer posebej domnevati, da je infrastruktura za prenos ali distribucijo električne energije, vključno z oskrbo z električno energijo z obale v pristaniščih, v prevladujočem javnem interesu ter služi javnemu zdravju in varnosti, razen v primeru kulturne dediščine in kadar obstajajo jasni dokazi, da imajo projekti znatne škodljive vplive na okolje, ki jih ni mogoče ublažiti ali izravnati. Infrastrukturi za prenos ali distribucijo električne energije, za katero se domneva, da je v primerjavi z neokoljskimi interesi v prevladujočem javnem interesu, bi bilo treba dati prednost pred neokoljskimi interesi in bi jo bilo treba čim prej odobriti.
- (24) Da bi se pospešilo uvajanje elektroenergetskih omrežij, je primerno opredeliti, kako se lahko izpolnijo pogoji za uporabo posebnih odstopanj, kot so določeni v okoljski zakonodaji Unije. Zlasti pri ocenjevanju, ali obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za projekt elektroenergetskega omrežja, bi moral biti obseg take ocene omejen na alternativne rešitve, ki zagotavljajo doseganje istega cilja v istem ali podobnem časovnem okviru in brez znatno višjih stroškov. Ustrezni organi bi morali pri primerjavi časovnega okvira in stroškov zadovoljivih alternativnih rešitev upoštevati potrebo po pospešeni in stroškovno učinkoviti uvedbi omrežij v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v njihovih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih ter njihovih posodobitvah, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999. Podobno je pri uporabi ustreznega odstopanja iz Direktive 92/43/EGS primerno, da lahko ustrezni organi v nekaterih utemeljenih primerih, kadar je mogoče razumno dokazati, da zadevni načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, da splošna usklajenost omrežja Natura 2000 ni ogrožena, da je ohranjena okoljska celovitost območja in da je zagotovljena visoka raven varstva območij Natura 2000, omogočijo, da se izravnalni ukrepi izvedejo vzporedno z izvajanjem zadevnega načrta in projekta.

- (25) Zaradi nujnosti vzpostavitve energetske infrastrukture, pomena racionalizacije postopkov izdaje dovoljenj in dejstva, da so okoljske presoje faza z najdaljšim trajanjem v teh postopkih, je pomembno, da se trajanje takih presoj čim bolj skrajša, ne da bi bilo pri tem ogroženo varstvo okolja. Prenova, posodobitev ali nadomestitev stare zmogljivosti obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema z novo ter izgradnja nove infrastrukture distribucijskega sistema so projekti, ki imajo na splošno minimalne vplive na okolje. Projekti prenove, posodobitve ali nadomestitve stare zmogljivosti z novo so običajno omejene velikosti in vplivajo le na del obstoječih sredstev, za katera so bili vplivi na okolje že predhodno ocenjeni. Zato so vplivi takih projektov pogosto omejeni na vplive gradbenih del, pri čemer je vpliv obratovanja sredstva enak ali celo manjši od vpliva obratovanja projekta, za katerega je bila izvedena ocena. Po drugi strani pa distribucijski sistemi zaradi manjšega obsega svojih projektov, nižje napetosti svojih sredstev in nagnjenosti k razvoju na grajenih območjih, ki so bližje potrošnikom, običajno nimajo znatnih vplivov na okolje. Da bi pospešili uvajanje infrastrukture elektroenergetskega sistema ter dosegli cilje podnebne nevtralnosti in obnovljivih virov energije, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da pod določenimi pogoji projekte iz te uvodne izjave upravičeno izvzamejo iz presoj vplivov na okolje, ustreznih presoj ter presoje njihovih vplivov na varstvo vrst v skladu s členom 12(1) Direktive 92/43/EGS¹⁷ in členom 5 Direktive 2009/147/ES¹⁸.
- (26) Koristi vzpostavitve elektroenergetske infrastrukture v smislu zmanjšanja emisij dušika bistveno presegajo stroške minimalnih emisij, ki nastanejo pri njihovi izgradnji. Zato bi morale države članice zagotoviti, da hitra vzpostavitev elektroenergetske infrastrukture nikakor ni omejena z začasnimi emisijami, ki nastanejo pri njihovi izgradnji.
- (27) Načrtovanje nacionalnega prenosnega omrežja, ki odraža razvoj podnebne in energetske politike ter s tem povezane spremembe v porabi in proizvodnji, je ključnega pomena za uspeh elektrifikacije in energetskega prehoda kot celote. Vendar so se obstoječe zahteve iz člena 51 Direktive (EU) 2019/944 uporabljale le za nekatere operaterje prenosnih sistemov in niso določale dovolj dolgega obdobja načrtovanja, da bi se upoštevale predhodne naložbe. Pomembno je, da se pri širitvi prenosnega sistema upošteva vsaj petnajstletno obdobje, da se prednostno upošteva uporaba rešitev za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv, nežičnih rešitev in drugih alternativ za širitev omrežja, da zadevna širitev temelji na skupnem scenariju, pripravljenem z drugimi operaterji sistemov v različnih sektorjih, in da je usklajena z osrednjim scenarijem iz desetletnega načrta za razvoj omrežja v Uniji. Da se zagotovi preglednost in uporabniki omrežja, vključno s proizvodnim, industrijskim, podatkovnim in prometnim sektorjem, bolje vključijo v načrtovanje omrežja, se zaradi povezave s členom 55 Direktive (EU) 2024/1788 zahteva tudi, da se z njimi opravi zgodnje posvetovanje v postopku priprave skupnega scenarija, da bi se omogočile predhodne naložbe.
- (28) Komisija bi morala glede na spremembe direktiv (EU) 2018/2001 in (EU) 2019/944 ter vzporedne spremembe Uredbe (EU) 2022/869 uvesti enoten pristop k postopkom izdaje dovoljenj za energetske projekte. Z Direktivo (EU) 2024/1788 se uvajajo ukrepi

¹⁷ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([UL L 206, 22.7.1992, str. 7](http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁸ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic ([UL L 20, 26.1.2010, str. 7](http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

za poenostavitev in racionalizacijo upravnih postopkov izdaje dovoljenj, vendar je potrebna ciljna sprememba, da se zagotovita usklajen pristop in dosledna uporaba okvira na ravni Unije.

- (29) Zaradi pomanjkanja virov v nacionalnih organih in omejene digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj nastajajo zamude pri izdaji dovoljenj za objekte za zemeljski plin, obrate za proizvodnjo vodika in infrastrukturo vodikovega sistema. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo taki organi ustrezne človeške, finančne in tehnične vire, vključno s spretnostmi ter digitalnimi orodji in sistemi za upravljanje, ki jim omogočajo sprejemanje odločitev v rokih, določenih v Direktivi.
- (30) Da bi povečali predvidljivost in gotovost glede trajanja in stroškov postopkov izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2024/1788, bi morale biti zahteve za informacije in dokumentacijo, naslovljene na vložnike, konkretne, specifične in časovno omejene. Zato bi morale države članice zagotoviti, da nacionalni organi od vložnikov ustrezne informacije za izdajo dovoljenj zahtevajo v vnaprej določenem obdobju, ki začne teči od prejema vloge, ter natančno določijo vsebino in podrobnost vseh zahtevanih informacij ali podatkov. Po tem obdobju bi morale biti zahteve za informacije omejene na manjkajoče informacije, ki jih je organ predhodno opredelil ali zahteval, ali na informacije, ki jih prej ni bilo mogoče zahtevati, ker se nanašajo na bistveno spremembo okoliščin, do katere je prišlo po vložitvi vloge za izdajo dovoljenja za projekt.
- (31) Kar zadeva postopke odobritve na podlagi Direktive (EU) 2024/1788, bi morale države članice v skladu s pomenom zagotavljanja hitre postavitve obratov za vodik in infrastrukture vodikovega sistema ter izpolnjevanja rokov, določenih v navedeni direktivi, zagotoviti, da se v jurisdikcijah, v katerih v nacionalnem pravu obstaja pojem tihe odobritve, ta uporablja za upravne odločbe v zvezi s takimi projekti, z izjemo okoljskih odločitev. Da bi zagotovili pravice tretjih oseb do sodnega varstva, bi morali ustrezni organi objaviti vse sprejete odločitve, vključno s tistimi, ki so bile sprejete tiho.
- (32) V duhu poenostavitve lahko države članice menijo, da je ustrezno in učinkoviteje centralizirati vlogo enotne kontaktne točke v skladu z obveznostjo iz Direktive (EU) 2024/1788 v pristojnih nacionalnih organih iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869, saj ti organi to vlogo že opravljajo v zvezi s postopki izdaje dovoljenj za infrastrukturne projekte skupnega oz. vzajemnega interesa. Kadar se države članice odločijo za združitev takih vlog, bi morale posebno pozornost nameniti zagotavljanju, da imajo kontaktne točke ustrezno osebje, vire in zmogljivosti, potrebne za opravljanje nalog, za katere so odgovorne.
- (33) Da bi se izboljšala učinkovitost, bi morale države članice zagotoviti razpoložljivost digitalnih platform, ki omogočajo upravljanje dovoljenj –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 se spremeni:

- (1) v členu 2, drugi odstavek, se vstavijo naslednje točke 10a do 10f:
- „(10b) ‚samostojno skladišče energije‘ pomeni skladišče energije, ki ni kombinirano z obratom za proizvodnjo energije;
 - (10c) ‚polnilna postaja‘ pomeni polnilno postajo, kot je opredeljena v členu 2, točka 52, Uredbe (EU) 2023/1804;
 - (10d) ‚hibridizacija‘ pomeni pretvorbo obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki ni hibridni obrat, v hibridni obrat za isto priključno točko;
 - (10e) ‚hibridni obrat‘ pomeni obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki združuje več tehnologij za obnovljive vire energije ali eno ali več tehnologij za obnovljive vire energije s skladiščenjem energije;
 - (10f) ‚postopek izdaje dovoljenja za priključitev na omrežje‘ pomeni postopek od popolne vloge nosilca projekta za priključitev na omrežje do odločitve operaterja sistema o tem, ali se projekt lahko priključi na omrežje.“
- (2) v členu 15c se doda naslednji odstavek 6:
- „6. Države članice si prizadevajo, da ne določijo velikih območij, na katerih je namestitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in z njimi povezane infrastrukture pravno ali dejansko omejena zaradi okoljskih razlogov, vključno z varstvom krajine, razen če lahko dokažejo, da bi te vrste obratov in z njimi povezana infrastruktura povzročili nepopravljivo škodo na območju, ki je med okoljsko presojo v skladu z Direktivo 2011/92/EU in po potrebi ustrezno presojo v skladu s členom 6(3) Direktive 92/43/EGS ni mogoče ublažiti ali nadomestiti.“;
- (3) v členu 15d se dodata odstavka 3 in 4:
- „3. Države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se delež koristi projektov na področju energije iz obnovljivih virov z nameščeno močjo nad 10 MW neposredno ali posredno prenese na lokalne državljane in skupnosti v bližini teh projektov.
4. Države članice imenujejo in financirajo neodvisnega posrednika za spodbujanje dialoga med nosilcem projekta in širšo javnostjo pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov z nameščeno močjo nad 10 MW. Posrednik posreduje le na zahtevo katere koli zadevne strani in:
- (a) po potrebi spodbuja javna posvetovanja, vključno z zgodnjimi posvetovanji v fazi pred vložitvijo vloge za dovoljenje;
 - (b) si prizadeva poiskati rešitve za morebitne pomisleke, ki jih izrazijo lokalne skupnosti;
 - (c) zagotavlja podporo in preglednost pri izbiri vrste ukrepa za delitev koristi, kadar je to ustrezno.
- Države članice lahko za financiranje storitev posrednika določijo pristojbino, ki jo plačajo nosilci projektov.“;
- (4) člen 16 se spremeni:
- (a) v odstavku 3 se črta naslednji stavek:
„Vložniki smejo ustrezne dokumente predložiti v digitalni obliki.“;
 - (b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. Države članice na nacionalni ravni vzpostavijo enotni digitalni portal za vse faze postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij.

Vložniki vloge za dovoljenja in vse ustrezne dokumente, potrebne za postopek izdaje dovoljenj, predložijo samo prek enotnega digitalnega portala. Enotni digitalni portal avtomatizira razdeljevanje vlog za dovoljenja pristojnim organom, ki zadevne vloge in dokumente obdelajo v elektronski obliki ter neposredno komunicirajo z vložniki na enotnem digitalnem portalu.

Enotni digitalni portal vključuje funkcije, ki vložniku omogočajo, da je obveščen o vseh fazah postopka izdaje dovoljenj, statusu postopka in odločitvah ustreznih organov ter da preveri skladnost z roki za izdajo dovoljenj, določenimi v tej direktivi. Enotni digitalni portal zagotavlja dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na enotnem digitalnem geografskem informacijskem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.

Enotni digitalni portal objavi letne statistične podatke o trajanju postopkov izdaje dovoljenj, v katerih so jasno navedene različne faze postopka izdaje dovoljenj in njihovo trajanje. Ti podatki so dostopni javnosti.

Enotna kontaktna točka ali točke iz odstavka 3 imajo za opravljanje svojih nalog dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij, ki so na voljo na portalu.“;

(5) člen 16b se spremeni:

(a) v odstavku 2 se črta naslednji stavek:

„Kadar so bili v okviru projekta na področju energije iz obnovljivih virov sprejeti potrebni blažilni ukrepi, se morebitno ubijanje ali vznemirjanje vrst, zavarovanih na podlagi člena 12(1) Direktive 92/43/EGS in člena 5 Direktive 2009/147/ES, ne šteje za namerno.“;

(b) doda se naslednji odstavek 3:

„3. Države članice v postopku izdaje dovoljenj iz odstavka 1 in odstavka 2, drugi pododstavek, zagotovijo, da se v primeru, ko ustrezni pristojni organi ali subjekti ne predložijo odgovora v predpisanem roku, posamezne faze štejejo za odobrene, razen pri okoljskih odločitvah in dovoljenjih za priključitev na omrežje ali če v nacionalnem pravnem sistemu zadevne države članice načelo odobritve v primeru molka organa ne obstaja. Vse odločitve so dostopne javnosti, vključno s končnimi odločitvami, ki se izdajo tiho.“;

(6) člen 16c se spremeni:

(a) odstavek 1 se črta;

(b) vstavi se naslednji odstavek 2b:

„2b. Države članice zagotovijo, da sprememba statusa zemljišča, na katerem je postavljen obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, temu obratu ne preprečuje nadomestitve stare zmogljivosti z novo.“;

(c) doda se odstavek 4:

„4. Kadar se z nadomestitvijo stare zmogljivosti z novo poveča skupna zmogljivost vetrne elektrarne brez uporabe dodatne zemljiške površine in je nadomestitev v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno

vetrno elektrarno, se projekt izvzame iz vseh veljavnih zahtev po izvedbi postopka pregleda v skladu s členom 16a(4), po ugotavljanju, ali je za projekt treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s členom 4(2) Direktive 2011/92/EU ali členom 5 Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta, ali po izvedbi presoje vplivov na okolje v skladu s členom 4(1) Direktive 2011/92/EU.“;

(7) člen 16d se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji s skupno nameščeno močjo nad 100 kW v obstoječih ali prihodnjih umetnih strukturah, razen umetnih vodnih površin, ne traja dlje od treh mesecev, pod pogojem, da glavni namen takih umetnih struktur ni proizvodnja sončne energije ali skladiščenje energije. Z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2011/92/EU in Priloge II, točka 3(a) in (b), samostojno ali v povezavi s točko 13(a), k navedeni direktivi je taka namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji iz odstavkov 1 in 2 tega člena izvzeta iz zahteve, če je ustrezno, po izvedbi namenske presoje vplivov na okolje v skladu s členom 2(1) navedene direktive.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„Države članice za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenih upravnih dovoljenj, vključno z okoljskimi vidiki, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Države članice brez poseganja v odstavek 1 omejujejo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.“;

(c) dodata se naslednja odstavka 3 in 4:

„3. Države članice lahko nekatera območja izključijo iz uporabe odstavkov 1 in 2 zaradi varstva kulturne ali zgodovinske dediščine, nacionalnih obrambnih interesov, iz varnostnih razlogov ali razlogov, povezanih z varnostjo omrežja.

4. Države članice lahko odstranijo regulativne ali neregulativne ovire, ki vplivajo na namestitev priključnih mini sončnih panelov z močjo do 800 W v stavbah in na njih.“;

(8) člen 16f se spremeni:

(a) zadnja dva stavka se črtata;

(b) doda se naslednji odstavek:

„Dokler ni dosežena podnebna nevtralnost, države članice zagotovijo, da se v postopku izdaje dovoljenj za načrtovanje, izgradnjo in obratovanje obratov in naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter njihovo priključitev na omrežje, samo povezano omrežje, sredstva za skladiščenje energije in polnilne postaje domneva, da so v prevladujočem javnem interesu in da imajo v tem primeru prednost pri tehtanju pravnih interesov, ki niso interesi iz prvega odstavka. Države članice lahko na podlagi pravnih meril za zagotovitev usklajenega izvajanja izključijo uporabo te domneve za namene varstva kulturne dediščine.“;

(9) vstavijo se naslednji členi 16g do 16k:

„Člen 16g

Odsotnost alternativnih ali zadovoljivih rešitev in izvajanje izravnalnih ukrepov za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS

1. Pri presoji, ali za projekte obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, priključitev takih obratov na omrežje, samo povezano omrežje in sredstva za skladiščenje energije obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za namene člena 6(4) in člena 16(1) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7), točka (d), Direktive 2000/60/ES in člena 9(1) Direktive 2009/147/ES, se pogoj odsotnosti zadovoljivih alternativnih rešitev šteje za izpolnjenega, če ni zadovoljivih alternativnih rešitev, ki bi omogočale doseganje istega cilja kot zadevni projekt v smislu razvoja enake zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov z enako energetske tehnologijo v enakem ali podobnem časovnem okviru in brez bistveno višjih stroškov.
2. Države članice lahko pri izvajanju izravnalnih ukrepov za projekte obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, priključitev takih obratov na omrežje, samo povezano omrežje in sredstva za skladiščenje energije za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS v utemeljenih primerih in kadar je mogoče razumno dokazati, da načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, ter ogrozil celovite usklajenosti omrežja Natura 2000 pred uvedbo izravnalnih ukrepov, dovolijo, da se taki izravnalni ukrepi izvajajo vzporedno z izvajanjem projekta. Države članice dovolijo, da se ti izravnalni ukrepi sčasoma prilagodijo v skladu s previdnostnim načelom, odvisno od tega, ali se pričakuje, da se bodo znatni negativni učinki pojavili v kratkoročnem, srednjeročnem ali dolgoročnem obdobju.

Člen 16h

Postopek izdaje dovoljenj za samostojno skladiščenje energije, razen skladiščenja vodika

1. Postopek izdaje dovoljenj za samostojno skladiščenje energije, razen skladiščenja vodika, zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo samostojnega skladiščenja energije, nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njem in njegovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje ter po potrebi okoljskimi presojami in okoljskimi dovoljenji. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse upravne faze od potrditve popolnosti vloge za dovoljenja do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka izdaje dovoljenj s strani ustreznega pristojnega organa ali organov. Pristojni organ v 30 dneh od prejema vloge za dovoljenje potrdi popolnost vloge ali, če vložnik ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, vložnika pozove, naj brez nepotrebnega odlašanja predloži popolno vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenj se šteje datum, ko pristojni organ potrdi popolnost vloge.
2. Države članice za namestitev samostojnega skladiščenja energije, razen skladiščenja vodika, s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenega upravnega dovoljenja, vključno z okoljskim, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Z odstopanjem od člena 2(1) Direktive 2011/92/EU je namestitev tega skladiščenja izvzeta iz zahteve, ki se uporablja v skladu s členom 2(1) navedene direktive, da se izvede namenska presoja vplivov na okolje. Države članice omejujejo uporabo tega pododstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.

3. Države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in po potrebi okoljskimi presojami, ne trajajo dlje od šestih mesecev za samostojno skladiščenje energije, razen skladiščenja vodika, s skupno nameščeno močjo nad 100 kW. V primeru skladiščenja energije, proizvedene v črpalni hidroelektrarni, pa postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od dveh let.

Člen 16i

Postopek izdaje dovoljenj za polnilne postaje

1. Postopek izdaje dovoljenj za polnilne postaje zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo polnilnih postaj, nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njih in njihovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje ter po potrebi okoljskimi presojami in okoljskimi dovoljenji. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse upravne faze od potrditve popolnosti vloge za dovoljenja do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka izdaje dovoljenj s strani ustreznega pristojnega organa ali organov. Pristojni organ v 30 dneh od prejema vloge za dovoljenje potrdi popolnost vloge ali, če vložnik ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, vložnika pozove, naj brez nepotrebnega odlašanja predloži popolno vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenj se šteje datum, ko pristojni organ potrdi popolnost vloge.
2. Države članice za namestitev polnilnih postaj s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenih upravnih dovoljenj, vključno z okoljskimi vidiki, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Z odstopanjem od člena 2(1) Direktive 2011/92/EU je namestitev navedenih polnilnih postaj izvzeta iz zahteve, ki se uporablja v skladu s členom 2(1) navedene direktive, da se izvede namenska presoja vplivov na okolje. Države članice omejujejo uporabo tega pododstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.
3. Države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in po potrebi okoljskimi presojami, ne trajajo dlje od šestih mesecev za polnilne postaje s skupno nameščeno močjo nad 100 kW.

Člen 16j

Postopek izdaje dovoljenj za hibridizacijo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov

1. Kadar je treba za hibridizacijo obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov opraviti postopek pregleda v skladu s členom 16a(4) ali ugotoviti, ali je za projekt potrebna presoja vplivov na okolje ali presoja vplivov na okolje v skladu s členom 4 Direktive 2011/92/EU, se tak postopek pregleda, ugotovitev ali presoja vplivov na okolje omeji na morebiten vpliv, ki izhaja iz dodatka v primerjavi s prvotnim projektom.
2. V primeru spremembe statusa uporabe zemljišča, na katerem so nameščeni projekti na področju energije iz obnovljivih virov, države članice zagotovijo, da se lahko ti projekti še vedno izvajajo in se pri njih izvede hibridizacija.“;

- (10) člen 17 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 17

Postopki izdaje dovoljenj za priključitev na omrežje

1. Države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj za priključitev na omrežje ne presegajo:
 - (a) enega meseca za opremo za proizvodnjo sončne energije in skladiščenje energije na isti lokaciji iz člena 16d(2), samostojno skladiščenje energije iz člena 16h(2) in polnilne postaje iz člena 16i(2);
 - (b) treh mesecev za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji iz člena 16d(1) ter nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali njihovo hibridizacijo iz členov 16c in 16j, razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki ali če so sestavni deli sistema tehnično nezdržljivi ali če je zaradi obsega povečanja zmogljivosti potrebnega več časa za izvedbo presoje.
2. Operater sistema v rokih iz člena 16a(1), člena 16b(1) in odstavka 1 tega člena izbere enega od naslednjih ukrepov:
 - (a) kadar je na voljo zadostna zmogljivost in zahtevana priključitev ne vpliva na stabilnost, zanesljivost in varnost omrežja, sprejme zahtevano priključitev na omrežje in odobri priključitev;
 - (b) kadar zmogljivost omrežja ni zadostna, predlaga, kadar je to tehnično izvedljivo, sporazum o prožni priključitvi v skladu s členom 6a Direktive (EU) 2019/944.
3. Kadar nosilec projekta zavrne predlog sporazuma iz odstavka 2, točka (b), operater sistema iz utemeljenih varnostnih razlogov ali zaradi tehnične nezdržljivosti sestavnih delov sistema predlaga alternativno točko za priključitev na omrežje, alternativni začasni datum za priključitev na omrežje ali, če to ni mogoče, zavrne zahtevo za priključitev.
4. Če operater distribucijskega sistema ne predloži odgovora v roku iz odstavka 1, točka (a), se šteje, da je bilo dovoljenje za priključitev na omrežje izdano, pod pogojem, da zmogljivost opreme za proizvodnjo sončne energije, skladiščenja energije ali polnilnih postaj ne presega obstoječe zmogljivosti priključka na distribucijsko omrežje.“.

Člen 2

Spremembe Direktive (EU) 2019/944

Direktiva (EU) 2019/944 se spremeni:

- (1) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Postopek izdaje dovoljenj

1. Kadar je za izgradnjo ali obratovanje infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo ali pripadajoče opreme ali za izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti potrebno dovoljenje, kot je licenca, energetska dovoljenje, koncesija, soglasje ali odobritev, država članica ali pristojni organ, ki ga ta imenuje, tako dovoljenje izda v skladu z odstavki 2 do 14. Države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, lahko na isti podlagi izdajo dovoljenja za dobavo električne energije in za trgovce na debelo.
2. Države članice, ki izvajajo sistem dovoljenj:
 - (a) določijo objektivna in nediskriminatorna merila ter pregledne postopke, ki jih mora izpolnjevati vsako podjetje, ki želi pridobiti dovoljenje za izgradnjo in/ali obratovanje novih proizvodnih zmogljivosti ter infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema;
 - (b) objavijo merila in postopke za izdajo dovoljenj;
 - (c) zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj za take proizvodne zmogljivosti, infrastrukturo ali pripadajočo opremo upošteva pomen projekta za notranje trge električne energije in energije iz obnovljivih virov, kadar je to ustrezno;
 - (d) zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj upošteva potreba ali odsotnost potrebe po izvedbi presoj v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS¹⁹ ter direktivami 2000/60/ES²⁰, 2001/42/ES²¹, 2009/147/ES²² in Direktivo 2011/92/EU²³;
 - (e) zagotovijo, da obstajajo posebni poenostavljeni in racionalizirani postopki izdaje dovoljenj za majhno infrastrukturo sistema za decentralizirano in/ali porazdeljeno proizvodnjo energije in njeno distribucijo, pri katerih sta upoštevana njena omejena velikost in morebitni vpliv;
 - (f) zagotovijo, da regulativni organi ali drugi pristojni nacionalni organi, vključno z organi za načrtovanje, ki lahko priporočijo spremembe, pripravijo in revidirajo smernice za te posebne postopke izdaje dovoljenj;
 - (g) zagotovijo, da so vse odločitve dostopne javnosti;
 - (h) zagotovijo, da so vložniki obveščeni o razlogih zavrnitve vloge za izdajo dovoljenja, da so ti razlogi objektivni, nediskriminatorni in ustrezno utemeljeni ter da so vložnikom na voljo pritožbeni postopki;

¹⁹ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([UL L 206, 22.7.1992, str. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²⁰ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ([UL L 327, 22.12.2000, str. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²¹ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje ([UL L 197, 21.7.2001, str. 30](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²² Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic ([UL L 20, 26.1.2010, str. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²³ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje ([UL L 26, 28.1.2012, str. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (i) zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za sprejetje odločitve o dovoljenju v veljavnih rokih.
3. Kadar države članice uvedejo sistem dovoljenj za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo, države članice tudi:
- (a) zagotovijo skladnost sistema dovoljenj za infrastrukturo prenosnega in distribucijskega sistema z načrtom za razvoj distribucijskega omrežja in desetletnim načrtom za razvoj prenosnega omrežja, sprejetima v skladu s členoma 32 oziroma 51;
 - (b) zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z vsemi ustreznimi postopki pristojnih organov, ne trajajo dlje kot dve leti, razen kadar so ustrezno utemeljeni na podlagi izrednih okoliščin, ko se lahko podaljšajo za največ eno leto;
 - (c) zagotovijo, da se v primeru, ko pristojni nacionalni organi ali subjekti ne predložijo odgovora v roku iz točke (b), posamezne faze štejejo za odobrene, razen pri okoljskih odločitvah in če v nacionalnem pravnem sistemu zadevne države članice načelo upravne tihe odobritve ne obstaja;
 - (d) zagotovijo, da objava končnih odločitev vključuje odločitev, ki je bila izdana tiho po tem, ko ustrezni pristojni organi ali subjekti niso predložili odgovora;
 - (e) zagotovijo, da se odobritev infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema šteje za bistveno za vključevanje obnovljivih virov energije, pa tudi za doseganje podnebnih in energetskega ciljev ter cilja podnebne nevtralnosti.
4. Države članice vzpostavijo ali imenujejo eno ali več kontaktnih točk za operaterje prenosnih ali distribucijskih sistemov. Te kontaktne točke na zahtevo vložnika slednjemu brezplačno pomagajo pri celotnem postopku izdaje dovoljenja za dejavnosti iz odstavka 1, dokler pristojni organi ne sprejmejo končne odločitve. Od vložnika se ne zahteva, da v celotnem postopku stopi v stik z več kot eno kontaktno točko.
- Kontaktne točke so lahko iste kot pristojni nacionalni organi iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869 ali kontaktne točke iz člena 16 Direktive (EU) 2018/2001.
5. Kadar države članice izvajajo sistem dovoljenj za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo, države članice zagotovijo, da pristojni nacionalni organi v sodelovanju z drugimi ustreznimi organi v primeru, da v vlogah manjkajo študije, poročila in dokumentacija, potrebni za postopek, od nosilca projekta zahtevajo potrebne materiale, pri čemer navedejo njihov obseg in raven podrobnosti, in sicer v treh mesecih od vložitve vloge. V istem trimesečnem obdobju pristojni nacionalni organ obvesti nosilca projekta, ali se domneve iz odstavka 10 za projekt ne uporabljajo. Po tem obdobju niti pristojni organ niti kateri koli drug ustrezeni organ ne zahteva dodatnih informacij, študij, poročil ali ocen, razen v primerih, ko je prišlo do pomembne spremembe projekta ali njegove okolice, zaradi katere prvotna merila, na katerih so temeljile ugotovitve, niso več ustrezna. Kadar pride do take pomembne spremembe, pristojni nacionalni organ nosilcu projekta predloži utemeljeno obrazložitev zahteve za dodatne informacije.
6. Rok, določen v odstavku 3 tega člena, se uporablja brez poseganja v obveznosti, ki izhajajo iz veljavnega okoljskega in energetskega prava Unije, vključno z Direktivo (EU) 2018/2001, v sodne pritožbe, pravna sredstva in druge postopke pred sodiščem ter v mehanizme za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki,

zunajsodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi, pri čemer se lahko podaljša za čas trajanja takih postopkov.

7. Ta člen se uporablja brez poseganja v člene 7 do 10 Uredbe (EU) 2022/869, člen 15 in člene 15b do 17 Direktive (EU) 2018/2001.

8. Dokler na ravni Unije ni dosežena podnebna nevtralnost, države članice zagotovijo, da se v ocenah, opravljenih za vsak primer posebej, ki so potrebne v okviru izdaje dovoljenj, domneva, da so načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, ko se tehtajo pravni interesi v posameznih primerih za namene člena 6(4) in člena 16(1), točka (c), Direktive 92/43/EGS, člena 4(7) Direktive 2000/60/ES in člena 9(1), točka (a), Direktive 2009/147/ES. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih in posebnih okoliščinah omejijo uporabo na določene dele svojega ozemlja, na določene vrste tehnologije ali na projekte z določenimi tehničnimi značilnostmi.

Države članice zagotovijo, da imajo ti projekti prednost tudi pri tehtanju pravnih interesov, ki niso navedeni v tem odstavku, z izjemo kulturne dediščine na podlagi pravnih meril, da se zagotovi usklajeno izvajanje.

9. Dokler na ravni Unije ni dosežena podnebna nevtralnost, države članice z odstopanjem od člena 2(1) ter člena 4(1) in (2) Direktive 2011/92/EU ter Priloge I, točka 20, in Priloge II, točka 3(b), k navedeni direktivi ter z odstopanjem od člena 6(3) Direktive 92/43/EGS zagotovijo, da lahko pristojni organ v utemeljenih okoliščinah, vključno s potrebo po pospešitvi uvajanja infrastrukture elektroenergetskega sistema za doseganje ciljev glede podnebne nevtralnosti in energije iz obnovljivih virov, izvzame obnovo in posodobitev obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema ali nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njej, če to ne vključuje uporabe dodatnega prostora in je v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotni obrat, iz:

- (a) presoje vplivov na okolje v skladu s členom 2(1) Direktive 2011/92/EU;
- (b) presoje njihovih posledic za območja Natura 2000 v skladu s členom 6(3) Direktive 92/43/EGS;
- (c) ocene njihovih posledic za varstvo vrst v skladu s členom 12(1) Direktive 92/43/EGS in členom 5 Direktive 2009/147/ES;
- (d) pregleda v skladu s členom 5 Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.

Te izjeme se v skladu s členom 7 Direktive 2011/92/EU ne uporabljajo za obnovo in posodobitev obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema ali nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njej ter izgradnjo nove infrastrukture distribucijskega sistema ali pripadajoče opreme, ki bo verjetno znatno vplivala na okolje v drugi državi članici.

Države članice omejijo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.

10. Države članice lahko v utemeljenih okoliščinah izjeme iz odstavka 9 uporabijo tudi za izgradnjo nove distribucijske infrastrukture ali pripadajoče opreme, če je bil za zadevni projekt izveden pregled v skladu s členom 4(2) Direktive 2011/92/ES, pri čemer je pristojni nacionalni organ ugotovil, da projekt verjetno ne bo imel znatnega

vpliva na okolje, zlasti glede na posebnosti območja, na katerem se projekt izvaja, kot so mestna in gosto pozidana območja.

Te izjeme se v skladu s členom 7 Direktive 2011/92/EU ne uporabljajo za izgradnjo nove distribucijske infrastrukture ali pripadajoče opreme, ki bo verjetno znatno vplivala na okolje v drugi državi članici.

Kadar je pri pregledu iz prvega pododstavka ugotovljen verjeten pomemben vpliv na okolje, pristojni organ nosilca projekta v 45 dneh od vložitve vloge obvesti, da je potrebna presoja iz točk (a), (b) in (c) odstavka 9.

Države članice omejujejo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.

11. Šteje se, da načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema prispevajo k dolgoročnemu zmanjšanju emisij dušika in zanje ni potrebna ocena emisij dušika v okviru presoje, ki se lahko izvede zaradi skladnosti s členom 6 Direktive Sveta 92/43/EGS.
12. Presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU in po potrebi ustrezna presoja v skladu z Direktivo 92/43/EGS za projekt razširitve, obnove in posodobitve obstoječe infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema ali nadomestitve stare zmogljivosti z novo pri njej sta omejeni na oceno morebitnega vpliva sprememb ali razširitev v primerjavi s prvotno infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema.
13. Države članice za upravljanje dovoljenj v smislu odstavka 1 zagotovijo, da se vzpostavijo digitalne platforme za obravnavo vlog, s tem povezanih postopkov in še neizdanih odločitev.

Te platforme zagotavljajo dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na osrednjem spletnem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.“;

- (2) vstavi se naslednji člen 8a:

„Člen 8a

Odsotnost alternativnih ali zadovoljivih rešitev in izvajanje izravnalnih ukrepov za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS

1. Pri presoji, ali za projekte infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema in pripadajočo opremo obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za namene člena 6(4) in člena 16(1) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7), točka (d), Direktive 2000/60/ES in člena 9(1) Direktive 2009/147/ES, se pogoj odsotnosti zadovoljivih alternativnih rešitev šteje za izpolnjenega, če ni zadovoljivih alternativnih rešitev, ki bi omogočale doseganje istega cilja kot zadevni projekt glede razvoja enake zmogljivosti z enako tehnologijo v enakem ali podobnem časovnem okviru in brez bistveno višjih stroškov.
2. Države članice lahko pri izvajanju izravnalnih ukrepov za projekte infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema in pripadajočo opremo za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS v utemeljenih primerih in kadar je mogoče razumno dokazati, da načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, ter ogrozil celovite usklajenosti omrežja

Natura 2000 pred uvedbo izravnalnih ukrepov, dovolijo, da se taki izravnalni ukrepi izvajajo vzporedno z izvajanjem projekta. Države članice lahko dovolijo, da se ti izravnalni ukrepi sčasoma prilagodijo v skladu s previdnostnim načelom, odvisno od tega, ali se pričakuje, da se bodo znatni negativni učinki pojavili v kratkoročnem, srednjeročnem ali dolgoročnem obdobju.“;

- (3) vstavi se naslednji člen 40a:

„Člen 40a

Razvoj omrežja in pristojnosti glede odločitev za naložbe

1. Vsi operaterji prenosnih sistemov najmanj vsaki dve leti po posvetovanju z vsemi ustreznimi deležniki regulativnemu organu predložijo desetletni načrt za razvoj omrežja, ki v skladu z odstavkom 2, točka (c), temelji na obstoječi in predvideni oskrbi in povpraševanju. Ta načrt za razvoj omrežja vsebuje učinkovite ukrepe za zagotovitev zadostnosti sistema in zanesljivosti oskrbe. Operater prenosnega sistema desetletni načrt za razvoj omrežja objavi na svojem spletnem mestu.

Države članice si prizadevajo zagotoviti usklajene faze pri načrtovanju zadevnih desetletnih načrtov za razvoj omrežja zemeljskega plina, vodika in električne energije.

2. Desetletni načrt za razvoj omrežja zlasti:
- (a) za udeležence na trgu navaja glavno infrastrukturo za prenos, ki jo je treba v naslednjih desetih in naslednjih petnajstih letih zgraditi ali nadgraditi, ob upoštevanju potenciala predhodnih naložb za zadovoljitev prihodnjih potreb sistema;
 - (b) prednostno obravnava uporabo virov za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv v skladu z Uredbo (EU) 2019/943, nežičnih rešitev v skladu z Uredbo (EU) [uredba o vseevropski energetski infrastrukturi, kot je predlagana v COM(2025)xxxx] in drugih alternativnih rešitev za širitev sistema;
 - (c) temelji na skupnem scenariju, pripravljenem vsaki dve leti v skladu s členom 55 Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, ki je skladen z osrednjim scenarijem in občutljivostmi, razvitimi v skladu s členom 11 Uredbe (EU) [uredba o vseevropski energetski infrastrukturi, kot je predlagana v COM(2025)xxxx];
 - (d) je v skladu s celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom in njegovimi posodobitvami, upošteva stanje v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999, je usklajen s cilji iz Direktive (EU) 2018/2001, upošteva načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ v skladu s členom 27 Direktive (EU) 2023/1791

²⁴ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES ([UL L, 2024/1788, 15.7.2024](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

in podpira cilj podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) in člena 4(1) Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵;

- (e) vsebuje že sprejete naložbe in opredeljuje nove naložbe, ki jih je treba v naslednjih treh letih izvesti;
 - (f) določa časovni okvir za vse naložbene projekte.
3. Novim infrastrukturnim projektom se priloži pojasnilo, kako so bili upoštevani nežične rešitve, viri za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv ali druge alternativne rešitve za širitev sistema.
 4. Operater prenosnega sistema pri pripravi desetletnega načrta za razvoj omrežja kot alternativno rešitev za širitev sistema v celoti upošteva možnosti za uporabo prilagajanja odjema, skladišč energije ali drugih virov, pa tudi pričakovano porabo in trgovanje z drugimi državami ter naložbene načrte za omrežja, ki pokrivajo celotno Unijo, in za regionalna omrežja.
 5. Regulativni organ se o desetletnem načrtu za razvoj omrežja javno in pregledno posvetuje z vsemi obstoječimi ali potencialnimi uporabniki sistema. Od oseb ali podjetij, ki trdijo, da so potencialni uporabniki sistema, se lahko zahteva, da svoje trditve utemeljijo. Regulativni organ objavi rezultate posvetovanja in zlasti možne potrebe po naložbah.
 6. Regulativni organ desetletni načrt za razvoj omrežja odobri ali zahteva njegovo spremembo in preuči, ali zadevni načrt zajema vse potrebe po naložbah, ki so bile ugotovljene med posvetovanjem, in ali je v skladu z nezavezujočim desetletnim načrtom za razvoj omrežja v Uniji (desetletnim razvojnim načrtom omrežja za celotno Unijo) iz člena 30(1), točka (b), Uredbe (EU) 2019/943. Če obstajajo kakršni koli dvomi glede skladnosti z načrtom za razvoj omrežja v Uniji, se regulativni organ o tem posvetuje z ACER. Regulativni organ lahko od operaterja prenosnega sistema zahteva, da spremeni svoj desetletni načrt za razvoj omrežja.

Pristojni nacionalni organi preučijo skladnost desetletnega načrta za razvoj omrežja z nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti, predloženimi v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999.
 7. Regulativni organ spremlja in ocenjuje izvajanje desetletnega načrta za razvoj omrežja.
 8. Kadar neodvisni operater sistema ali neodvisni operater prenosnega sistema iz razlogov, ki niso nujni razlogi zunaj njegovega nadzora, ne izvede naložbe, ki bi jo bilo treba v skladu z desetletnim načrtom za razvoj omrežja izvesti v naslednjih treh letih, države članice zagotovijo, da regulativni organ izvede vsaj enega od naslednjih ukrepov in tako zagotovi, da se zadevna naložba izvede, če je takšna naložba še vedno pomembna na podlagi najnovejšega desetletnega načrta za razvoj omrežja:
 - (a) od operaterja prenosnega sistema zahteva, da izvede zadevno naložbo;
 - (b) organizira razpisni postopek, ki je odprt za vse vlagatelje za navedene naložbe, ali

²⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (c) od operaterja prenosnega sistema zahteva, da sprejme povečanje kapitala za financiranje potrebnih naložb ter neodvisnim vlagateljem omogoči, da sodelujejo pri kapitalu.
9. Kadar regulativni organ uporabi svoja pooblastila iz odstavka 8, točka (b), lahko od operaterja prenosnega sistema zahteva, da sprejme enega ali več od naslednjih pogojev:
- (a) financiranje s strani katere koli tretje osebe;
 - (b) izgradnja s strani katere koli tretje osebe;
 - (c) da sam zgradi zadevna nova sredstva;
 - (d) da sam upravlja zadevna nova sredstva.

Operater prenosnega sistema vlagateljem zagotovi vse informacije, ki so potrebne za izvedbo naložbe, nova sredstva poveže s prenosnim sistemom in si na splošno v največji možni meri prizadeva, da olajša izvajanje naložbenega projekta.

Zadevne finančne dogovore odobri regulativni organ.

10. Kadar regulativni organ uporabi svoja pooblastila iz odstavka 8, stroške navedenih naložb krijejo zadevni predpisi o tarifi.“;
- (4) člen 51 se črta;
- (5) v členu 59(1) se vstavi naslednja točka:

„(bb) odobriti desetletne načrte za razvoj omrežja iz člena 40a in zahtevati njihovo spremembo;“.

Člen 3

Spremembe Direktive (EU) 2024/1788

Direktiva (EU) 2024/1788 se spremeni:

- (1) člen 8 se spremeni:
- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Kadar je za izgradnjo ali obratovanje obratov za zemeljski plin, obratov za proizvodnjo vodika in infrastrukture vodikovega sistema potrebno dovoljenje, kot je licenca, energetska dovoljenje, koncesija, soglasje ali odobritev, države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, izdajo dovoljenje za izgradnjo ali obratovanje takih obratov, infrastrukture, plinovodov ali z njimi povezane opreme na svojem ozemlju v skladu z odstavki 2 do 11 in odstavkom 16. Države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, lahko na isti podlagi izdajo tudi dovoljenja za dobavo zemeljskega plina in vodika ter za veleprodajne odjemalce.“;
 - (b) vstavijo se naslednji odstavki 5a do 5d:
- „5a. Kadar v vlogah manjkajo študije, poročila ali dokumentacija, potrebni za postopek, države članice zagotovijo, da pristojni nacionalni organi v sodelovanju z drugimi

ustreznimi organi od nosilca projekta zahtevajo potrebno gradivo, pri čemer navedejo njegov obseg in raven podrobnosti, in sicer v treh mesecih od predložitve vloge.

Po tem obdobju niti pristojni organ niti kateri koli drug ustrezeni organ ne zahteva dodatnih informacij, študij, poročil ali ocen, razen v primerih, ko je prišlo do pomembne spremembe projekta ali njegove okolice, zaradi katere prvotna merila, na katerih so temeljile ugotovitve, niso več ustrezna. V takih primerih pristojni nacionalni organ nosilcu projekta predloži utemeljeno obrazložitev zahteve za dodatne informacije.

- 5b. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za sprejetje odločitve o dovoljenju v roku iz odstavka 5.
- 5c. Države članice v postopku izdaje dovoljenj iz odstavka 1 za obrate za proizvodnjo vodika in infrastrukturo vodikovega sistema zagotovijo, da se v primeru, ko ustrezeni pristojni nacionalni organi ne predložijo odgovora v roku iz odstavka 5, posamezne faze štejejo za odobrene, razen pri okoljskih odločitvah in če v nacionalnem pravnem sistemu zadevne države članice načelo odobritve v primeru molka organa ni priznано.
- 5d. Vse odločitve so dostopne javnosti, vključno s končnimi odločitvami, ki so bile izdane tiho po tem, ko ustrezeni pristojni organi niso predložili odgovora.“;
- (c) v odstavku 8 se doda naslednji pododstavek:
- „Kontaktne točke so lahko iste kot pristojni nacionalni organi iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869 ali kontaktne točke, opredeljene v členu 16 Direktive (EU) 2018/2001.“;
- (d) doda se naslednji odstavek 16:
- „16. Države članice za upravljanje dovoljenj v smislu odstavka 1 tega člena zagotovijo, da se vzpostavijo digitalne platforme za obravnavo vlog, s tem povezanih postopkov in še neizdanih odločitev. Te platforme zagotovijo dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov ter odločitev, ki so na voljo na osrednjem spletnem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.“.

Člen 4

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [dve leti po njenem sprejetju]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.
Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik/predsednica*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI
ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE.....	3
1.1	Naslov predloga/pobude.....	3
1.2	Zadevna področja	3
1.3	Cilji.....	3
1.3.1	Splošni cilji	3
1.3.2	Specifični cilji	3
1.3.3	Pričakovani rezultati in posledice	3
1.3.4	Kazalniki smotrnosti	3
1.4	Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša	4
1.5	Utemeljitev predloga/pobude	4
1.5.1	Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude	4
1.5.2	Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.....	4
1.5.3	Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti	4
1.5.4	Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti	5
1.5.5	Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev	5
1.6	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	6
1.7	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	6
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	8
2.1	Pravila o spremljanju in poročanju	8
2.2	Upravljavski in kontrolni sistemi	8
2.2.1	Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol.....	8
2.2.2	Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje.....	8
2.2.3	Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku).....	8
2.3	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti	9
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	10
3.1	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	10

3.2	Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve	12
3.2.1	Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje	12
3.2.1.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	12
3.2.1.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	17
3.2.2	Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje	22
3.2.3	Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve	24
3.2.3.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	24
3.2.3.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	24
3.2.3.3	Odobritve skupaj	24
3.2.4	Ocenjene potrebe po človeških virih.....	25
3.2.4.1	Financirano iz izglasovanega proračuna	25
3.2.4.2	Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov.....	26
3.2.4.3	Potrebe po človeških virih skupaj	26
3.2.5	Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami	28
3.2.6	Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....	28
3.2.7	Udeležba tretjih oseb pri financiranju	28
3.3	Ocenjene posledice za prihodke	29
4.	DIGITALNE RAZSEŽNOSTI	29
4.1	Zahteve digitalnega pomena	30
4.2	Podatki	30
4.3	Digitalne rešitve	31
4.4	Ocena interoperabilnosti	31
4.5	Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju	32

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Direktiva o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944, (EU) 2024/1788

1.2 Zadevna področja

Energija iz obnovljivih virov, energetska infrastruktura, varstvo okolja

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Splošni cilj je pravočasen in učinkovit razvoj odporne energetske infrastrukture, energije iz obnovljivih virov in prožnosti, vključno s skladiščenjem energije in polnilnimi postajami, po vsej EU. To bo EU omogočilo, da uresniči svoje energetske in podnebne cilje, vključno z zagotavljanjem cenovne dostopnosti energije na podlagi boljše medsebojne povezanosti, kar bo privedlo do cenovne konvergence, nižjih veleprodajnih cen električne energije in manjše nestanovitnosti cen električne energije ter pospešenega povezovanja proizvodnje in povpraševanja.

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Skrajšati in poenostaviti postopke izdaje dovoljenj za projekte na področjih energetske infrastrukture, energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in polnilnih postaj, kar bo skrajšalo čas za pridobitev potrebnih dovoljenj in omogočilo izpolnjevanje obstoječih rokov, ter poenostaviti zahteve za dovoljenja.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Ekonomski učinek

Z oblikovanjem jasnega okvira s konkretnimi krajšimi roki in enostavnejšimi postopki za razvoj projektov na področjih energije iz obnovljivih virov, omrežij, skladiščenja energije in polnilnih postaj bi predlog skrajšal pripravljalno obdobje za take projekte in s tem prinesel gospodarske koristi. To podpirajo izkušnje z izvajanjem zavezujočih in neobveznih ukrepov za hitrejšo izdajo dovoljenj, ki so bili uvedeni z uredbo o okviru za izredne razmere. Nemčija je z obsežno uporabo ukrepov iz te uredbe znatno pospešila izdajo dovoljenj. Pričakuje se, da bo odprava zamud pri izvajanju projektov prinesla koristi v smislu splošnega znižanja veleprodajnih cen električne energije in prispevala k večji skupni blaginji.

Konkurenčnost

Če lahko Evropa znatno skrajša postopke načrtovanja in izdaje dovoljenj, bi lahko poleg neposrednih gospodarskih koristi izboljšala tudi svoj konkurenčni položaj v primerjavi z neposrednimi konkurenti, na primer s stroškovno učinkovito elektrifikacijo industrije. To se na primer nanaša na priključitev podatkovnih centrov ali gigatovarn, za katere je priključitev na omrežje eden od pomembnih dejavnikov, na podlagi katerih odločajo o svojem kraju.

Digitalizacija

V skladu s predlogom bi morale države članice nadalje digitalizirati svoje postopke izdaje dovoljenj z vključevanjem digitalnih orodij, vzpostaviti platforme in jih stalno posodabljeni z ustreznimi podatki ter poskrbeti za strokovno izpopolnjevanje svojega osebja, da bi lahko ravnalo z novimi digitalnimi elementi.

Upravno breme

Ukrepe iz predloga morajo izvajati nacionalni in lokalni organi, zlasti glede: opremljanja organov za izdajo dovoljenj z vsem osebjem, spretnostmi in orodji, ki jih potrebujejo, da bi bili kos vse večjemu številu vlog za izdajo dovoljenj in krajšim rokom zanj kakor tudi poenostavitvi postopkov izdaje dovoljenj za nekatere projekte in nadomestitev stare zmogljivosti z novo, vzpostavitvi digitalnih platform in orodij za postopek izdaje dovoljenj in oblikovanje shem delitve koristi za sodelovanje javnosti pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov ter novim postopkom, kot so enotne kontaktne točke za infrastrukturo za prenos in distribucijo električne energije na splošno ter za skladiščenje energije in polnilne postaje, ki niso zajete v revidirani direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Ta kratkoročni učinek na stroške pa bi pomenil srednje- in dolgoročne prihranke zaradi racionaliziranih, enostavnejših in hitrejših postopkov.

Družbeni vplivi

Predlog vključuje dodatne ukrepe za krepitev zgodnjega in učinkovitega sodelovanja javnosti ter spodbujanje javne podpore za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Ukrepi izrecno vključujejo določbe za večje sodelovanje javnosti in s tem večje družbene sprejemljivosti projektov na področju obnovljivih virov energije. Z revizijo sedanjih ukrepov o javni sprejemljivosti projektov na področju energije iz obnovljivih virov bo Komisija lahko ocenila možnost uvedbe ukrepov, ki neposredno ali posredno koristijo odjemalcem, npr. sheme delitve koristi in ustvarjanje delovnih mest.

Okoljski učinki

Zagotavljanje razvoja energetske infrastrukture, zlasti elektroenergetskih omrežij, je bistveno za povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v mešanici energijskih virov, kar preprečuje okoljske izgube zaradi omejitev. Vključevanje obnovljivih virov energije bo omogočilo omejitev uporabe fosilnih goriv, s čimer se bodo zmanjšale emisije toplogrednih plinov in s tem obravnavala dva glavna dejavnika izgube biotske raznovrstnosti: podnebne spremembe in onesnaževanje zraka. Predlog vključuje ukrepe, katerih cilj je hitrejša pridobitev dovoljenj ter s tem hitrejša in širša uvajanje zadevnih tehnologij, kar pomeni sicer večjo porabo prostora in s tem večji vpliv na okolje, vendar so ukrepi zasnovani tako, da ne znižujejo ravni varstva okolja.

Ustrezne posledice za naravno okolje in okolje, ki ga je ustvaril človek, presegajo emisije toplogrednih plinov in emisije, ki niso emisije CO₂. Te posledice so močno odvisne od uporabljene tehnologije in lokacije sredstev ter okoljskega stanja okoliških živalskih in rastlinskih vrst, so pa upoštevane pri oblikovanju predlaganih ukrepov, in sicer z uvedbo zaščitnih ukrepov.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Uspeh predloga je mogoče meriti glede na operativni cilj krajših in enostavnejših postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energetske infrastrukture, sredstev za energijo iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in polnilnih postaj ter glede na sklop naslednjih kazalnikov:

- povprečno in najdaljše skupno trajanje postopkov izdaje dovoljenj v letih;
- letna stopnja in povprečne zamude v postopku izdaje dovoljenj za projekte skupnega in vzajemnega interesa (v letih);
- stopnja digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj v odstotkih in številu držav članic, ki uvajajo digitalne postopke, platforme za upravljanje izdaje dovoljenj in osrednje arhive za ustrezne podatke (v obliki, ki je zlahka dostopna ustreznim deležnikom);
- stopnja nasprotovanja proti projektom skupnega interesa (zlasti število pisnih ugovorov med postopkom javne posvetovanja, število vloženih pravnih sredstev).

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

- Nov ukrep
- Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁵²
- ✳ Podaljšanje obstoječega ukrepa
- Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Predlog vključuje ukrepe za izdajo dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, prenosnih in distribucijskih omrežij, skladiščenja energije in polnilnih postaj. Države članice bodo morale za prenos teh pravil sprejeti nove ukrepe ali spremeniti svojo zakonodajo.

1.5.2 *Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na ravni EU (predhodno)

Doseganje energetske cilje EU brez dodatnih ukrepov za uvajanje izkoriščanja energije iz obnovljivih virov na ravni EU ne bi bilo stroškovno učinkovito. Potreben je pristop EU, da se državam članicam zagotovijo prave spodbude za usklajeno pospešitev energetskega prehoda na energijsko učinkovitejši energetski sistem, ki temelji predvsem na obnovljivih virih energije. Revidirana direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov že vključuje določbe o izdaji dovoljenj za obnovljive vire energije, skladiščenje energije na isti lokaciji in povezana omrežja. Za nadaljnje usklajeno izboljšanje tega regulativnega okvira so potrebni ukrepi EU, ki bodo omogočili hitrejšo izdajo dovoljenj za obnovljive vire energije,

⁵² Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

skladiščenje energije in polnilne postaje ter zagotovili usklajenost med državami članicami in dobro delovanje energetske unije. Ob upoštevanju različnih energetskih politik držav članic je verjetneje, da se bosta okoljski cilj EU in potrebno večje uvajanje obnovljivih virov energije dosegla z ukrepanjem na ravni EU, podprtim s trdnim okvirom upravljanja, kot pa samo z nacionalnim ali lokalnim ukrepanjem.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost EU (naknadno)

Ukrepanje na ravni EU na področju energije iz obnovljivih virov v skladu z revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov in za energetska infrastrukturo v skladu z direktivo o trgu električne energije in direktivo o trgu plina prinaša dodano vrednost, saj je učinkovitejše in uspešnejše od ukrepanja posameznih držav članic, ter preprečuje razdrobljen pristop z usklajeno obravnavo prehoda evropskega energetskega sistema. Zagotavlja neto zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževanja, varuje biotsko raznovrstnost, izkorišča prednosti notranjega trga, v celoti izkorišča prednosti ekonomije obsega in tehnološkega sodelovanja v Evropi ter vlagateljem zagotavlja gotovost v regulativnem okviru na ravni EU. Z ukrepanjem na ravni EU v kombinaciji z ukrepanjem na ravni držav članic je mogoče odpraviti več ovir za javne in zasebne naložbe ter dopolniti in okrepiti ukrepanje na nacionalni in lokalni ravni.

Cilja predloga z nacionalnimi ukrepi ne bi bilo mogoče doseči v enakem obsegu, hkrati pa je v predlogu ohranjena pravica držav članic, da izberejo lastno mešanico energijskih virov ter določijo raven pristojnosti in podrobnosti svojih okvirov za izdajo dovoljenj. Pristop, na katerem temelji predlog, je mogoče opredeliti kot pristop od zgoraj navzdol, ki pa ohranja in krepi pristojnosti na nacionalni ravni, zato se zanj šteje, da upošteva načelo subsidiarnosti.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

V poročilu o izvajanju, priloženem oceni učinka, so analizirane izkušnje, pridobljene pri izvajanju okvira za izdajo dovoljenj, določenega na ravni Unije z uredbo Sveta in revidirano direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Iz poročila o izvajanju je razvidno, da so potrebne nadaljnje izboljšave, in sicer v zvezi z ukrepi, vključenimi v uredbo Sveta, ki niso bili uvedeni za stalno, sodelovanjem javnosti, digitalizacijo in poenostavljenimi postopki okoljske presoje.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Ta sveženj za omrežja je ključni rezultat dogovora o čisti industriji in akcijskega načrta za cenovno dostopno energijo, ki sta vključena v delovni program Komisije. Pobuda dopolnjuje druge pobude, katerih cilj je ustvariti bolj povezan evropski trg energije ter znižati stroške energije za gospodinjstva in industrijo. Energetska infrastruktura je ključna tudi za doseganje predlaganega podnebnega cilja EU za leto 2040 in cilja EU, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost.

V predlogu Komisije za novi večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 je poudarjen „bistveni pomen prave energetske unije“.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

V poročilu o oceni učinka, priloženem temu predlogu, so bile analizirane različne možnosti politike za doseganje splošnih in posebnih ciljev pobude. Prednostna

možnost politike, ki se izvaja s tem zakonodajnim predlogom, se je štela za najuspešnejši in stroškovno najučinkovitejši pristop.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

Časovno omejeno:

- od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

Časovno neomejeno:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna⁵³

Neposredno upravljanje – Komisija:

- z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije
- prek izvajalskih agencij

Deljeno upravljanje z državami članicami

Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo
- mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)
- Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu
- organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe
- subjektom javnega prava
- subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva
- subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva
- organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu
- subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

Opombe

⁵³ Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Edina ugotovljena proračunska potreba za ta predlog je povezana s pogodbo o zunanji podpori za preverjanje prenosa Direktive. Glede na običajen časovni okvir za pogajanja ter rok za sprejetje in prenos bo taka pogodba potrebna po letu 2028, torej po naslednjem večletnem finančnem okviru.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Naloge, ki jih neposredno izvaja Generalni direktorat za energijo, bodo sledile letnemu ciklu načrtovanja in spremljanja, kot se izvaja v Komisiji in izvajalskih agencijah, vključno s poročanjem o rezultatih v letnem poročilu o dejavnostih Generalnega direktorata za energijo.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 *Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Zahteva 1:

Uporaba zunanjega ponudnika storitev za organizacijo gradiva in prvo oceno ukrepov je običajna praksa glede na obseg ukrepov in uporabo nacionalnih jezikov v ukrepih, ki jih sporočijo države članice. Dodelitev se izvede s postopkom javnega naročanja. V tem primeru se bodo javna naročila izvajala v okviru neposrednega upravljanja, pri čemer se bodo v celoti uporabljale določbe finančne uredbe. Strategija kontrol za javna naročila v Generalnem direktoratu za energijo vključuje posebne predhodne pravne, operativne in finančne kontrole postopka javnega naročanja (pregled svetovalnega odbora za javna naročila in pogodbe) ter podpisa pogodb. Poleg tega so odhodki za nabavo blaga in storitev predmet predhodnih ter po potrebi naknadnih in finančnih kontrol.

2.2.2 *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Elementi, ki jih neposredno upravlja Generalni direktorat za energijo, so lahko izpostavljeni običajnim tveganjem, ki vplivajo na postopke javnega naročanja. Ta tveganja se štejejo za nizka, kar zadeva zakonitost in pravilnost odhodkov. Vzpostavljene so ustrezne in učinkovite kontrole na korporativni ravni in ravni generalnih direktorotov. Kar zadeva uspešnost, so glavno tveganje napačne ocene v zvezi z delovno obremenitvijo, ki jo ustvarja ta predlog. To tveganje je treba sprejeti, odvisno pa je od dela držav članic v zvezi s prenosom ter notranje organizacije dela in opredelitve prednostnih nalog.

2.2.3 *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Naloge, dodeljene Generalnemu direktoratu za energijo, se bodo izvajale v skladu z že obstoječim sistemom kontrol, razmerje stroškov kontrol pa naj bi ostalo nespremenjeno (5 do 6 % upravljanih sredstev na podlagi nedavnih vaj). Pričakovano tveganje napake ob plačilu in ob zaključku naj bi v skladu z oceno stopenj napake za postopke javnega naročanja ostalo nizko in pod dwoodstotnim pragom pomembnosti.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Generalni direktorat za energijo je leta 2020 sprejel revidirano strategijo za boj proti goljufijam, leta 2023 pa revidirani akcijski načrt za obdobje 2023–2025. Trenutno pregleduje svojo strategijo za boj proti goljufijam za obdobje 2026–2028 v skladu z metodologijo urada OLAF. Strategija za boj proti goljufijam Generalnega direktorata

za energijo temelji na strategiji Komisije za boj proti goljufijam in posebni notranji oceni tveganja, opravljeni za opredelitev področij, ki so najbolj dovzetna za goljufije, že vzpostavljenih kontrolah in ukrepih, potrebnih za izboljšanje zmogljivosti Generalnega direktorata za energijo za preprečevanje, odkrivanje in odpravo goljufij.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁵⁴	držav Efte ⁵⁵	držav kandidatkin in potencialnih kandidatkin ⁵⁶	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	02 03 02 Instrument za povezovanje Evrope – Energetika	dif.	NE	NE	NE	NE

⁵⁴ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵⁵ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵⁶ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje ⁵⁷

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira			številka								
GD za energijo				Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	VFO 2028–2034 SKUPAJ
				2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Odobritve za poslovanje											
Proračunska vrstica: 02 03 02	obveznosti	(1b)	0,350								0,350
Instrument za povezovanje Evrope – Energetika	plačila	(2b)		0,140		0,140	0,070				0,350
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁵⁸											
Proračunska vrstica		(3)									0
Odobritve za	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,350	0	0	0	0	0	0	0	0,350
GD za energijo SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3	0	0,140		0,140	0,070	0	0		0,350
			Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	VFO 2028–2034 SKUPAJ
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		

⁵⁷ Zneski za obdobje po letu 2027 so okvirni in ne vplivajo na izid tekočih pogajanj o naslednjem večletnem finančnem okviru.

⁵⁸ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Odobritve za poslovanje SKUPAJ	Obveznosti	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Plačila	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
Odobritve iz RAZDELKA 2 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	Obveznosti	= 4 + 6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Plačila	= 5 + 6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

			Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028–2034 SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	Obveznosti	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Plačila	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 3 večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	Obveznosti	= 4 + 6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Plačila	= 5 + 6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

Razdelek večletnega finančnega okvira		4	„Upravni odhodki“ ⁵⁹							
GD <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ	
• Človeški viri		0	0	0	0	0	0	0	0	
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	0	
GD <.....> SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0	0	0	0	0	

GD <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
• Človeški viri		0	0	0	0	0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	0
GD <.....> SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0	0	0	0	0

Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0	0	0	0	0	0	0	0
--	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

⁵⁹ Potrebne odobritve je treba določiti na podlagi povprečnih letnih stroškov, ki so na voljo na ustrezni spletni strani BUDGpedie.

		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 4	obveznosti	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	Plačila	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. oddelek 1.6)										SKUPAJ			
	REALIZACIJE																			
↓	vrsta ⁶⁰	povpr ečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realiza cij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁶¹ ...																				
– realizacija																				
– realizacija																				
– realizacija																				
Seštevek za specifični cilj št. 1																				
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																				
– realizacija																				

⁶⁰ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁶¹ Kakor je opisan v oddelku 1.3.2 Specifični cilji.

Seštevek za specifični cilj št. 2																
SKUPAJ																

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	2028– 2034 SKUPAJ
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RAZDELEK 4								
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerezporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa⁶²

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0	0	0	0
(Posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(Neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0	0	0	0

⁶² Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerezporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)							
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		0	0	0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	– na sedežu	0	0	0	0	0	0
	– na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4		0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 4		0	0	0	0	0	0
SKUPAJ		0	0	0	0	0	0

Osebj, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

**Obstoječe osebe
na voljo v službah
Komisije**

Izredno dodatno osebe*

**financirano iz
razdelka 4 ali
odobritev za
raziskave**

**financirano iz
vrstice BA**

**financirano s
pristojbinami**

Delovna mesta v
skladu s
kadrovskim
načrtom

n. r.

Zunanji sodelavci
(PU, NNS, AU)

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 4 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov od 1 do 3 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe v okviru politik“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence,

študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028–2034 SKUPAJ
RAZDELEK 4								
Odhodki za IT (na ravni organizacije)	0	0	0	0	0	0	0	0
Seštevek za RAZDELEK 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Odhodki za IT za operativne programe v okviru politik	0	0	0	0	0	0	0	0
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira
- zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru
- zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								

Sofinancirane odobritve SKUPAJ								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - za lastna sredstva
 - za druge prihodke
 - Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁶³						
		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
Člen								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Zahteva 1: Zahteva 1 se nanaša na ukrep, s katerim se zahteva digitalizacija in centralizacija postopka izdaje dovoljenja za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, energetske infrastrukture in skladiščenja energije. Pristojni organ ali organi držav članic morajo imeti možnost, da prejmejo vloge za izdajo dovoljenj in vse ustrezne dokumente v digitalni obliki. V skladu s predlogom morajo države članice na nacionalni ravni vzpostaviti enotni digitalni portal za vse faze postopka izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij, ki bi prispeval k enotnejši digitalizaciji, interoperabilnosti in preglednosti med različnimi organi za izdajo dovoljenj v državah članicah ter navsezadnje pospešil izdajo dovoljenj. To bo vključeno v člen 16 direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, člen 8 direktive o trgu električne energije in člen 3 direktive o trgu plina. To bo dopolnjevalo obveznost držav članic, da morajo biti vse odločitve izdane v lahko dostopni obliki. Ustrezni organi bi morali zagotoviti dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na

⁶³ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

voljo na osrednjem spletnem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.

Zahteva 2: Zahteva 2 se nanaša na spremljanje in ocenjevanje prenosa in izvajanja direktive o spremembi s strani služb Komisije. Sporočanje ukrepov in ustreznih dokumentov med državami članicami in Komisijo poteka prek portala THEMIS ali elektronske pošte. Službam Komisije za izpolnitev te zahteve ne bo treba storiti česa drugega. Poleg tega bo za pomoč pri prenosu in izvajanju direktive o spremembi posodobljeno obstoječe spletno orodje, ki je bilo vzpostavljeno za namene Direktive (EU) 2023/2413.

4.2 Podatki

Zahteva 1 vključuje vse podatke, ki so potrebni za popolno dovoljenje ali dovoljenja za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, energetske infrastrukture in skladiščenja energije. Gre za osebne podatke, ki se nanašajo na vložnika, ne glede na to, ali je fizična ali pravna oseba, značilnosti projektov in vsa potrebna dokazila. Komisija je zaradi centralizacije postopka uvedla tudi obveznost, da portal omogoča pridobivanje statističnih podatkov o postopkih izdaje dovoljenj, zlasti o povprečnih rokih, zamudah ipd. Uvedena je bila splošna obveznost za spoštovanje pravil o varstvu podatkov, če se uporabljajo.

Pri **zahtevi 2** so podatki, ki se izmenjujejo za prenos direktive, večinoma zakonodaja, ki je javna, ter dopisi, namenjeni Komisiji, in dopisi, ki jih pošilja Komisija, ki so zaupne narave.

4.3 Digitalne rešitve

Za **zahtevo 1:** Digitalizacijo in centralizacijo postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, energetske infrastrukture in skladiščenja energije bo olajšala digitalna rešitev v obliki digitalne platforme ali portala, ki bi jo morale vzpostaviti države članice. S to rešitvijo bi države članice upravljale postopke izdaje dovoljenj (še ne izdane in izdane odločitve o izdaji dovoljenj). S centralizacijo teh podatkov naj bi poenostavili postopke in preprečili podvajanje istih podatkov na različnih platformah. Komisija v uvodnih izjavah poziva, naj portal vsebuje funkcije, tudi na podlagi umetne inteligence, ki bi enotni kontaktni točki, drugim organom in vložnikom omogočale, da preverijo status vloge, kje prihaja do zamud in skladnost z roki za izdajo dovoljenj. Portal bi moral omogočati tudi pridobivanje statističnih podatkov za preverjanje splošnega napredka pri postopkih izdaje dovoljenj v državah članicah. Poleg tega bi moral olajšati naloge enotne kontaktne točke, ki bi morala imeti dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij. Navsezadnje, dostop do osrednjega spletnega portala iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta, ki bo racionaliziral postopke zbiranja podatkov in okoljske presoje, ki se uporabljajo za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, infrastrukture za prenos in distribucijo električne energije, skladiščenja energije ter polnilnih postaj, bo povečal gotovost tako za nosilce kot tudi organe.

Za zahtevo 2: Digitalna orodja so že vzpostavljena, zato dodatni ukrepi niso potrebni.

4.4 Ocena interoperabilnosti

Za **zahtevo 1** ni potrebno sodelovanje prek meja držav članic, med subjekti EU ali med

subjekti EU in organi javnega sektorja. Prav tako ne vpliva na čezmejno interoperabilnost, saj so podatki pomembni za postopke odločanja na nacionalni ravni in ne na ravni EU. Kljub temu je mogoče pričakovati sodelovanje pri čezmejnih projektih, zato so države članice pozvane, naj razmislijo o uporabi oblike zapisa podatkov, ki bo interoperabilna, do katere bo enostavno dostopati in jo deliti. Vendar je bila možnost centralno določene strukture podatkov obravnavana in opuščena, saj je zaradi večinoma nacionalnega značaja največjega odstotka postopkov izdaje dovoljenj v vsaki državi članici in različnih sistemov za izdajo dovoljenj logično, da je dejanska odločitev o obliki izvajanja prepuščena državam članicam, ki se lahko odločijo, kaj najbolje ustreza njihovemu sistemu in novi digitalni platformi, ki jo bodo vzpostavile.

- Javne službe, na katere vplivajo ti predlogi, bi bili vsi organi v vsaki državi članici, vključeni v izdajo dovoljenj za energetska sredstva, npr.:
- ministrstvo in/ali agencije za energijo,
- občinska/lokalna uprava,
- okoljski organi,
- upravni organi ali subjekti, pristojni za izdajo mnenja ali odobritev projektov, ki vplivajo na prostorsko načrtovanje in območja kulturne dediščine.

Platforma THEMIS, ki se uporablja za **zahtevo 2**, je že interoperabilna, saj zahteva interakcijo med subjekti EU in organi javnega sektorja prek njihovih omrežnih in informacijskih sistemov.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

Komisija v zvezi z **zahtevo 1** preučuje različne obstoječe digitalne rešitve za izdajo dovoljenj in rešitve za izdajo dovoljenj na podlagi umetne inteligence, ki jih je mogoče prilagoditi nacionalnim in regionalnim okvirom, da bi podprla države članice pri izmenjavi dobrih praks v prihodnjih strokovnih skupinah za izdajo dovoljenj in drugih forumih. Poleg tega je predvidena podpora v obliki tehnične pomoči in krepitve zmogljivosti za podporo digitalnemu izvajanju, po možnosti tudi prek Instrumenta za tehnično podporo, mehanizma za okrevanje in odpornost ter uporabe regionalnih skladov.

Pri **zahtevi 2** taki ukrepi niso potrebni.